Մասնաւոր Էջ

Մամուլ

ՕՐԱԳՐԱԿԱՆ ԵՎ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

Մանրամասի էջքերը անեան 300 նիւսէ վերիլեպ, ենեվի դրյուքեր, Խաթանպոլ իչին կէշէր պէտք 250, վերլեթ շուրջը 125 դրշ. վերթաշրալ բ հչին բսաթանի բաբ տաքի իչինտե օլարադ տեսէվի դրյուքեր ամ պէտք 250.վե ալթը շուրջը տաքի 125 դրշ. օլանագ տբր։

Վե պէհէր նիւսքեոի 40 փարաճա ատթալանագ տբր։

Իլանաթլն պէհէր ամբրբ իչին պիրմէի տէ ճա տա 3 թքինի տէ ճատա 2, վե իւ. չիւնեմա վե ասիր տէ ճարբ տա 1 էր դրշ ալրնանագ տբր։

Մէ քիմսէպ վե ասիրէ, Պէյ-օղլունտա Տօղրու-եսլտա 467 նիւմէրալու խանէտե ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏ թագանէսինտե, Կարագեա 8. Փանոսեան իամինե կէօնտէրիլէճէք տբր։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅԱՍՏԱՆ

1869 ՕԳՈՍՏՈՍ 7 ՐԷՆՉԵԼԻ ՊԻՀ

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ. ՕԳՈՍՏՈՍ 19

ՆԻՄԷՐՕ 996

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, 7 ՕԳՈՍՏՈՍ

ԽԱՐԻՃԼԷՔ

Լէյսիքտէ թագ օլունան «Կազէթ օվ Սաքսոնի» նամ զազէթատա Սատովա մուհարէպսինտէն էվվել Բրուսիա դրալը վե Ավսթրիա իմբէրաթօրու պէյնինտէ թարաֆէ յնտէն կէօնտէրիլմիշ օլան չու ութիտքի մէքթուպլար կէօրիւլմիւշ տիր։

Բրուսիա դրալընտան Ավսթրիա իմբէրաթօրունա կէօնտէրիլէնին սուրէթի։

1866 յունիս 1

«Շիմտի պու ատադգա «իբիմիզ տէ սիլահլանմըշ վե մուհարէպէ իթմէկէ հազրբրզ։

Պիւթիւն տիւնեա էօյլէ պիլիր քի, պիզ պիրի պիրիմիզ իլէ մուհարէպէ իտէճէկիզ։

Ավստրիա իմբէրաթօրունուն ճէվապը։

«Սիզ, շիմտի մէվճուտ պուլունան գուվվէթիմիզի պիրլէշտիրիպ, Ֆրանսատա գարշը չըգմամըզը պանա թէքլիֆ իտէրսինիզ. վե պու վասրթա իլէ պանա Ավստրիա հիւքիւմտարը իւնվանընը վերիպ, ճէնուպի Ավստրիանըն Ավսթրիա հիւքիւմէթի թահթընտա պիրլէշէպիլմէսինին իհթիմալինի պիլտիրիրսինիզ։

Պունա ճէվապէն տէրիմ քի, պէնիմ իտէամվե տույդում, Ավսթրիա միւթէֆիքլէրի, Ավլման միլլէթլերինին հիւքիւմտարլարընտան վե օնլարըն հուդուգլարընտան եառ օլմագտա տբրլար։

—Նաբոլէոն, Շալոն օրտուկէտահընտա կիթմէքտէզին, կէրէք զազէթա մուհարիրլէրինտէն վե կէրէք կէշէնտէ վուգուպուլան ույդունուղլուգտա միւթթէհիմ օլան քէաֆֆէսինէ պիր աֆվը ումուտի իլէ ազատ իտէճէք տիր։

— Վիքթոր Հիւկո Պրիւսէլէ կիտիպ քէնտի ֆամիլեասընա վիկիթա վիրմէքտէ տիր։

— Բարիս թէատրօլարը, գոնսէրթօլարը վե օյուն մահալլէրինին յուլիս այընտա օլան հասրլաթլարը, 718,018 ֆրանգ օլմուշ տբր։

Ամէպա պու մէպլաղը իւչ պին տէ պիր գատար հասրլաթ պուրատա օլմուշ եա օլմասը միւմքին մի տիր։

— Բէսի ճէվամէլտէն անլաշըլըրըղընա նազարէն, 1869 սէնէսի իպթիտասընտա Ֆրանսատա ճէման 1557 խասթախանէ օլուպ, 1382 ատէտա զօմիսիոն մարիֆէթի իլէ իտարէ օլունմագտա իմիշլէր. պունլարատան 1224 ի կէչէն տբրրտա եաբբըմբզ, ֆագատթ 10 թանէսի ըէբլիսպլիք զէմանընտա, 16 սը անուէն սօնրա կէլէն գրալիյէթատէ, 53ի ըէսթօրասիոն վագթինտէ (պիրինճի Նարօլէօնուն Էլպա ատասընա սիւրիւլտիկինտէն սօնրա Ֆրանսա իտարէսինին իսմի, եանի 1814 տէն 1830 ա տէգ), 71 ի Լուի Ֆիլիպին վե 172սի չիմտիքի Նարօլէօնուն զէմանընտա պինա օլունմուշ տուր։

Պունլարատա ճէման 1847 տէ 26,142 զարեօլա վար իքէն, 1869 տա 15,434 եաթագ արթրպ, 141,576 օլմուշ տբր. Բարիզ խասթախանէլէրինտէ 18,785, Լիոնտա 4,176, Նանթատա 2,716, Լիլտէ 2188, Ռումէնտէ 2073, Օրլէանտա 1641, Մարսիլեատա 1617, Պորտոտա 1509, վե սայըրի գարեօլա վար իմիշ։

1864 է տէկին իւսթ իւսթէ սէնէվի պու խասթախանէլէրտէ 553,000 խասթա գայրբլբր իմիշ։

Վասիյէթ, տուխուլիյէ, խասթա իւճբէթի վե սայրբի տախիլինտէ օլտուղու հալտէ, պունլարընն սէնէվի հասբլաթը 62 միլեօն ֆրանգ տբր։

Բէսթօրասիոն վագթինտէ օլունան վասիյէթ վե հէտիյէլէրին եէքիւնի 35 միլեօն, Լուի Ֆիլիպ զէմանընտա 45 միլեօն, ֆագաթ շիմտիքի Նարօլէօն զէմանընտա 90 միլեօն ֆրանգ օլմուշ տբր։

1804 տէ Բարիզ խասթախանէլէրինէն իրատը 8 1/2 միլեօն ֆրանգ իտի իսկ տէ, 1864 տէ եանի 60 ըել զարֆընտա 20 1/2 միլեօն ֆրանգա պալիզ օլմուշ տբր։

Ամէպա Բարիզ ահալիսինին խասթախանէլէրէ իհթիեաճը վար տա պէղիմ եօգ մը, վե եափօտ պիզ սէնէվի պու կէօնա խայրաթխանէլը իչին գաշ ֆրանգ խարճամագտայըզ. պիզճէ պու բարալարը վե պէլքիմ տահա զիեատսինի պիզ տախի խարճամագտայըզ. ֆագաթ բարամըզը աշան, խասթախանէ օլմայըզ, իլլա ճէնազէ ալայը միւնասէպէթի իլէ, իմանլար, բարալար վե խախամլար ալմագտա տբրլար։

—Էնտիանօբօլիստէ կէօղիւ կէօրիւբ պարկիրին պիրի քէօր պարկիրին պիրինի դուրթարմըշ օլտուղու Պօսթօնտա սէօյլէնմէքտէ տիր։

Ռէօր պարկիր չատա կիրլրէք վե հէր նասըլ իսէ պօեունտան եիւքսէք պիր եէրէ կէլէրէք պաթմագ տէրէճէսինէ կէլիր։ Մէզքիւր հայվան, հիչ պիր քիմսէտէն եարարմ կէօրմէտիկի հալտէ վե նէ իլէրի վե նէ տախի կէրի կիտէրէք եիւզմէքտէ իքէն պիրտէ պարկիրին պիրի մէզքիւր քէօր պարկիրի կէօրիւպ, պաշլար քիշլէմէյէ. կէօրիւնիւր քի քէօր պարկիր սաղըր տա իտի, չինքի քիշլէյէն հայվանա տօղրու կէլմէյէ չապալամագ իտի, լաքին կէօղիւ կէօրիւր պարկիր չատա աթլատըղը պիրլէ զավալլը քէօրիւ դարատա չըգարըր։ Զաերն քէնարընտա պուլունան պիր թագմամէյիրճիլէր պրա՛վո պաղրըշմըշլար տբր։

— Ֆրանսա իլէ Միւճթէմէյայի Ամերիգանըն պիր պիրլերի իլէ օլան ֆարգընը օգուեանլարըմզա պիլտիրմէք իչին պու կիւնլէրտէ նէշը օլունան պիր ըսալէտէն չու ութիտքի մալիմամթլարը պիլեան իտէրիզ։

Ֆրանսա իմբէրաթօրու սէնէտէ 25 միլեօն ֆրանգ մատաշ ալմագտա օլտուղու հալտէ, Ամերիգա ըէյիսի 125,000 ֆրանգ ալմագտա տբր. եանի Ամերիգալըլարրն պիր ըէյիսէ 211 սէնէտէ վիրմէճէքլէրի մատաշը իմբէրաթօր պիր սէնէտէ ալմագտա տբր։ Ֆրանսատա 12 սարայ պուլունմագտա օլտուղու հալտէ, Ամիրիգատա Մէղոն Պլանշ թատպիր օլունան պիր սարայ վար տբր։ Ֆրանսանըն հարպիյէ վե պահրիյէ պիւճէսի 653,000,000 օլտուղու հալտէ, Ամերիգանընքի իսկ, 189,782,160 ֆրանգ տբր։ Ֆրանսանըն մաարիֆի ումումիյէ պիւճէսի 21,950,821 ֆրանգ օլտուղու հալտէ, Ամերիգանըն պիւճէսի 214,451,700 ֆրանգ տբր։ Միւճթէմայի Ամերիգա բէյիսինին իքի սէնէտէ ալարըղը մատաշը եալընըզ Ֆինլրալ Ֆրլօրի պիր սէնէտէ ալմագտա տբր։

ՏԱԽԻԼԻՃ

ԽՐՏԻՎԻՆ ՄՈՒՀԱՌԷՄԷՍԻ

Պալեատէքի իւնվանը իլէ Լա Թիւրքիտէ չու ութիտէքի պէնա օգունմուշ տուր։

Հէր նէ զատար, մանթպուաթ գալէմի թարաֆընտան ալտըղրմըզ իմթիարա նէզարէն, Սատրազամ հազրէթլէրի թարաֆընտան Խրտիվի Մըսրրա իրսալ գրլընան մէքթուպուն թէրճէմէսի քեամիլէն տօղրու տէյիլ իմիշ իսէ տէ, մէզքիւր մէքթուպուն մէալի քեամիլէն մէվճուտ տուր վե մելլէթ, քէնտի հուգուգլարընն կէրէք զաթը հազրէթի Բատիշահիտէն վե կէրէք Սատրազամ հազրէթլէրի թարաֆընտան դայէթ մէթանէթլի թասահուպ օլունտուղուն կէօրէրէք իֆթիխար էյլէմէլի տիր։

Կէրչի մէզքիւր մէքթուպ էմրի իթիաալ իւզրէ գալէմէ ալընմըշ իսէ տէ, պունու իլէ պէրաբէր, զաթը հազրէթի Շահանէնին, թէպասը պուլունան Խրտիվէ դարշը օլան հագգը շիքեայէթլէրինի պիրէր պիրէր պէեան իթմէքտէ վե հիւքիւմէթին էն պէօյիւք բիճալարընտան պիրիսինին Եանի Խրտիվին խաթրընա թօղունմագտըզը, մէրդումա, հիւքմտարընն հուգուգլարընը մէթանէթլի տէր խաթրը իթմէքտէ տիր, էօյլէ հուգուգլար քի Պապը ալի հէր նէվի խասարտէն անլէրի հրֆզ ու վիդայի իթմէյէ գարար վերմիշ տիր։

Մէզքիւր մէքթուպուն, Լճնէպի գապինէթօլարը վե Էվրօբատա էֆքարը ամմէ իւզրինէ նէ թէէսիրի մուճիպ օլմագը իտի, լաքին կէօղիւ կէօրիւր պարկիր չատա աթլատըղը պիրլէ զավալլը քէօրիւ դարատա չըգարըր։ Զաերն քէնարընտա պուլունան պիր թագմամէյիրճիլէր պրա՛վո պաղրըշմըշլար տբր։

— Ֆրանսա իլէ Միւճթէմէյայի Ամերիգանըն պիր պիրլերի իլէ օլան ֆարգընը օգուեանլարըմզա պիլտիրմէք իչին պու կիւնլէրտէ նէշը օլունան պիր ըսալէտէն չու ութիտքի մալիմամթլարը պիլեան իտէրիզ։

Ֆրանսա իմբէրաթօրու սէնէտէ 25 միլեօն ֆրանգ մատաշ ալմագտա օլտուղու հալտէ, Ամերիգա ըէյիսի 125,000 ֆրանգ ալմագտա տբր. եանի Ամերիգալըլարրն պիր ըէյիսէ 211 սէնէտէ վիրմէճէքլէրի մատաշը իմբէրաթօր պիր սէնէտէ ալմագտա տբր։ Ֆրանսատա 12 սարայ պուլունմագտա օլտուղու հալտէ, Ամիրիգատա Մէղոն Պլանշ թատպիր օլունան պիր սարայ վար տբր։ Ֆրանսանըն հարպիյէ վե պահրիյէ պիւճէսի 653,000,000 օլտուղու հալտէ, Ամերիգանընքի իսկ, 189,782,160 ֆրանգ տբր։ Ֆրանսանըն մաարիֆի ումումիյէ պիւճէսի 21,950,821 ֆրանգ օլտուղու հալտէ, Ամերիգանըն պիւճէսի 214,451,700 ֆրանգ տբր։ Միւճթէմայի Ամերիգա բէյիսինին իքի սէնէտէ ալարըղը մատաշը եալընըզ Ֆինլրալ Ֆրլօրի պիր սէնէտէ ալմագտա տբր։

ՏԱԽԻԼԻՃ

ԽՐՏԻՎԻՆ ՄՈՒՀԱՌԷՄԷՍԻ

Պալեատէքի իւնվանը իլէ Լա Թիւրքիտէ չու ութիտէքի պէնա օգունմուշ տուր։

Հէր նէ զատար, մանթպուաթ գալէմի թարաֆընտան ալտըղրմըզ իմթիարա նէզարէն, Սատրազամ հազրէթլէրի թարաֆընտան Խրտիվի Մըսրրա իրսալ գրլընան մէքթուպուն թէրճէմէսի քեամիլէն տօղրու տէյիլ իմիշ իսէ տէ, մէզքիւր մէքթուպուն մէալի քեամիլէն մէվճուտ տուր վե մելլէթ, քէնտի հուգուգլարընն կէրէք զաթը հազրէթի Բատիշահիտէն վե կէրէք Սատրազամ հազրէթլէրի թարաֆընտան դայէթ մէթանէթլի թասահուպ օլունտուղուն կէօրէրէք իֆթիխար էյլէմէլի տիր։

Կէրչի մէզքիւր մէքթուպ էմրի իթիաալ իւզրէ գալէմէ ալընմըշ իսէ տէ, պունու իլէ պէրաբէր, զաթը հազրէթի Շահանէնին, թէպասը պուլունան Խրտիվէ դարշը օլան հագգը շիքեայէթլէրինի պիրէր պիրէր պէեան իթմէքտէ վե հիւքիւմէթին էն պէօյիւք բիճալարընտան պիրիսինին Եանի Խրտիվին խաթրընա թօղունմագտըզը, մէրդումա, հիւքմտարընն հուգուգլարընը մէթանէթլի տէր խաթրը իթմէքտէ տիր, էօյլէ հուգուգլար քի Պապը ալի հէր նէվի խասարտէն անլէրի հրֆզ ու վիդայի իթմէյէ գարար վերմիշ տիր։

Մէզքիւր մէքթուպուն, Լճնէպի գապինէթօլարը վե Էվրօբատա էֆքարը ամմէ իւզրինէ նէ թէէսիրի մուճիպ օլմագը իտի, լաքին կէօղիւ կէօրիւր պարկիր չատա աթլատըղը պիրլէ զավալլը քէօրիւ դարատա չըգարըր։ Զաերն քէնարընտա պուլունան պիր թագմամէյիրճիլէր պրա՛վո պաղրըշմըշլար տբր։

— Բէսի ճէվամէլտէն անլաշըլըրըղընա նազարէն, 1869 սէնէսի իպթիտասընտա Ֆրանսատա ճէման 1557 խասթախանէ օլուպ, 1382 ատէտա զօմիսիոն մարիֆէթի իլէ իտարէ օլունմագտա իմիշլէր. պունլարատան 1224 ի կէչէն տբրրտա եաբբըմբզ, ֆագաթ 10 թանէսի ըէբլիսպլիք զէմանընտա, 16 սը անուէն սօնրա կէլէն գրալիյէթատէ, 53ի ըէսթօրասիոն վագթինտէ (պիրինճի Նարօլէօնուն Էլպա ատասընա սիւրիւլտիկինտէն սօնրա Ֆրանսա իտարէսինին իսմի, եանի 1814 տէն 1830 ա տէգ), 71 ի Լուի Ֆիլիպին վե 172սի չիմտիքի Նարօլէօնուն զէմանընտա պինա օլունմուշ տուր։

Պունլարատա ճէման 1847 տէ 26,142 զարեօլա վար իքէն, 1869 տա 15,434 եաթագ արթրպ, 141,576 օլմուշ տբր. Բարիզ խասթախանէլէրինտէ 18,785, Լիոնտա 4,176, Նանթատա 2,716, Լիլտէ 2188, Ռումէնտէ 2073, Օրլէանտա 1641, Մարսիլեատա 1617, Պորտոտա 1509, վե սայըրի գարեօլա վար իմիշ։

1864 է տէկին իւսթ իւսթէ սէնէվի պու խասթախանէլէրտէ 553,000 խասթա գայրբլբր իմիշ։

Վասիյէթ, տուխուլիյէ, խասթա իւճբէթի վե սայրբի տախիլինտէ օլտուղու հալտէ, պունլարընն սէնէվի հասբլաթը 62 միլեօն ֆրանգ տբր։

Բէսթօրասիոն վագթինտէ օլունան վասիյէթ վե հէտիյէլէրին եէքիւնի 35 միլեօն, Լուի Ֆիլիպ զէմանընտա 45 միլեօն, ֆագաթ շիմտիքի Նարօլէօն զէմանընտա 90 միլեօն ֆրանգ օլմուշ տբր։

1804 տէ Բարիզ խասթախանէլէրինէն իրատը 8 1/2 միլեօն ֆրանգ իտի իսկ տէ, 1864 տէ եանի 60 ըել զարֆընտա 20 1/2 միլեօն ֆրանգա պալիզ օլմուշ տբր։

Ամէպա Բարիզ ահալիսինին խասթախանէլէրէ իհթիեաճը վար տա պէղիմ եօգ մը, վե եափօտ պիզ սէնէվի պու կէօնա խայրաթխանէլը իչին գաշ ֆրանգ խարճամագտայըզ. պիզճէ պու բարալարը վե պէլքիմ տահա զիեատսինի պիզ տախի խարճամագտայըզ. ֆագաթ բարամըզը աշան, խասթախանէ օլմայըզ, իլլա ճէնազէ ալայը միւնասէպէթի իլէ, իմանլար, բարալար վե խախամլար ալմագտա տբրլար։

—Էնտիանօբօլիստէ կէօղիւ կէօրիւբ պարկիրին պիրի քէօր պարկիրին պիրինի դուրթարմըշ օլտուղու Պօսթօնտա սէօյլէնմէքտէ տիր։

Ռէօր պարկիր չատա կիրլրէք վե հէր նասըլ իսէ պօեունտան եիւքսէք պիր եէրէ կէլէրէք պաթմագ տէրէճէսինէ կէլիր։ Մէզքիւր հայվան, հիչ պիր քիմսէտէն եարարմ կէօրմէտիկի հալտէ վե նէ իլէրի վե նէ տախի կէրի կիտէրէք եիւզմէքտէ իքէն պիրտէ պարկիրին պիրի մէզքիւր քէօր պարկիրի կէօրիւպ, պաշլար քիշլէմէյէ. կէօրիւնիւր քի քէօր պարկիր սաղըր տա իտի, չինքի քիշլէյէն հայվանա տօղրու կէլմէյէ չապալամագ իտի, լաքին կէօղիւ կէօրիւր պարկիր չատա աթլատըղը պիրլէ զավալլը քէօրիւ դարատա չըգարըր։ Զաերն քէնարընտա պուլունան պիր թագմամէյիրճիլէր պրա՛վո պաղրըշմըշլար տբր։

— Ֆրանսա իլէ Միւճթէմէյայի Ամերիգանըն պիր պիրլերի իլէ օլան ֆարգընը օգուեանլարըմզա պիլտիրմէք իչին պու կիւնլէրտէ նէշը օլունան պիր ըսալէտէն չու ութիտքի մալիմամթլարը պիլեան իտէրիզ։

Ֆրանսա իմբէրաթօրու սէնէտէ 25 միլեօն ֆրանգ մատաշ ալմագտա օլտուղու հալտէ, Ամերիգա ըէյիսի 125,000 ֆրանգ ալմագտա տբր. եանի Ամերիգալըլարրն պիր ըէյիսէ 211 սէնէտէ վիրմէճէքլէրի մատաշը իմբէրաթօր պիր սէնէտէ ալմագտա տբր։ Ֆրանսատա 12 սարայ պուլունմագտա օլտուղու հալտէ, Ամիրիգատա Մէղոն Պլանշ թատպիր օլունան պիր սարայ վար տբր։ Ֆրանսանըն հարպիյէ վե պահրիյէ պիւճէսի 653,000,000 օլտուղու հալտէ, Ամերիգանընքի իսկ, 189,782,160 ֆրանգ տբր։ Ֆրանսանըն մաարիֆի ումումիյէ պիւճէսի 21,950,821 ֆրանգ օլտուղու հալտէ, Ամերիգանըն պիւճէսի 214,451,700 ֆրանգ տբր։ Միւճթէմայի Ամերիգա բէյիսինին իքի սէնէտէ ալարըղը մատաշը եալընըզ Ֆինլրալ Ֆրլօրի պիր սէնէտէ ալմագտա տբր։

լէլաճ՝լ վէ տօղրուտան տօղրու Մըսրբա տէօնմէյէ մէճպուր օլմուշ օլմասը հագդընտա իշղահաթ վէրմէտիկի իշին դապահաթը տրը։

Վէլիհասը խըտիվ, իգթիզասըղ ելրտէ թէսաբիքեաթը հարպկէյի տէվամ իթմէքտէ։ օրտունուն մըգտարբնը արմըրմագտա, էճնէպի տաքիրինտէն միւրէքքէպ պիր պէօլիւք թէշքիլ իթմէքտէ օլտուղու իշին դապահաթը տրը վէ պունլարրն քեաֆիֆէսինիտէ ֆէրմանը Շահանէ՛ր ահքեամընա մուղայիր օլտուղու վէ պու կիւնքի կիւն ֆաղրըլըղ բէնչէսինէ տիւշմիւշ օլան Մըսրը սէքէնէսինին զարարրնը մուճիպ օլտուղու հալտէ իճրա իթմէքտէ տիր։

Իշթէ Մըսրը վալիսի հագդընտա հագգան օլունան շիքեայէթլէր պունլար տրը։ մէղքիւր շիքեայէթլէր հագդընտա քիմնէ շիւբհէ իտէմէղ։

Լայըգը իւզրէ թաստիգ օլունմուշ օլան իշ պու վագտալարրն իճրա օլունմասը իլէ 1841 ֆէրմանը վէ սօնրատան խամայիլ փաշա հաղրէթլէրինէ վէրիլէն ֆէրմանլար փայիմալ օլունմուշլար՝ տրը։

Խմոի խըտիվին աշիքեար սուրէթտէ փայիմալ իյէսիկի շարթլարը իճրա իտէրէք մէմուրիյէթինտէ պագը գալապիլիր պիր վալիյի աղլ իթմէյէ Զաթը հաղրէթը Շահանէնին հուզուզու վար տրը։

Մէսէլէ պու վէճհ իլէ պէյան օլունտուգտա, հէր նէվի գարըշըղլըղլարտան խալի գալըպ, խուսուսի իլէ Էրզրում գապինէթօլարրն նաղարը տիգգաթրը ճէլպ իթմիշ օլան սուլհ ու սալահը հիշ պիր վէճհ իլէ պօզմագսըղն հալլ օլունապիլիր։

Զաթը հաղրէթի Շահանէ, խամայիլ փաշանրն, ֆէրմանը Շահանէլէրի փայիմալ իթտիկինի թութարագ, մէղքիւր ֆէրմանլարրն ահքեամընա, կէրէք միշարիէյհ հաղրէթլէրինի վէ կէրէք ֆամիլեասրնը աղլ իթմէյէ վէ տիւէլի մուազզամանրն։ Պապը ալիէ ասլա պիր միւթալաա իթմէյէ սէլահիյէթի օլմագսըղրն, իսթէտիկի շախսը միշարիէյհին եէրինէ նասպ իթմէկէ հուզուզու վար տրը։ Զաթը Շահանէնին մէղքիւր հուզուզունու թաստիգ իտէրէք, նիյէթիմիզ պու խուսուստա իթթիֆաղ իտէճէկի թարիղի կէօսթէրմէք տէյիլ տիր։ Ամպտիւլ Ամիզ խան էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրի, մէմէքէթին մէնֆաաթը վէ քէնտի շան ու շէրէֆի մուճիպինճէ տավրանմաերը հէր քէսսէն էյի պիլիր։

— Էնտէբանատա Դէլիտտ չու վէճհ իլէ եաղըմըշ տրը։

։ Պապը ալի վէ խըտիվի Մըսրը պէյնինտէ պիր մուարազա աշըմասընն տայիր կէօնտէրիլէն թահրիրաթա սէօյլէնտիկինէ նաղարէն Մըսրը խըտիվէյէթի թարաֆընտան վէրիլէն ճէվապ, թէէմին օլունաճագ սուրէթտէ տիր. չէօյլէ քի։ խըտիվի Մըսրը Էվրոպատա վագը օլան եօլճուլուզունտա, կէրէք հիւքմտարլար վէ կէրէք վիւքէլլար իլէ կէօրիշտիկիւնտէ։ տալա բօլիթիգայա տայիր պէր լաֆ աշըմասը տրը։ լաքին Մըսրրտա պուլունան գօնսօլոսխանէ մէհքէմէլէրինին լաղվը թէքլիֆինէ կէլինճէ։ խըտիվի Մըսրը պիւթիւն մէմալիքի Շահանէնին մէնֆաաթընա եարար օլան պու մէսէլէնին պաշլանկըճընա թէշէպպիւս իթմիշ տիր։

Պու պէօյլէ օլտուղու հալտէ, պունա տայիր շուեու պուլան վէլվէլէ չօգլուգ հագգը տէյիլ տիր։

Մէյտանտա օլան նըշանէլէրէ վէ պաղը ղաղէթալէրին չիւբհէլէրինէ պադընճա, պու տաղըգտատա Մըսրը մէսէլէսի իլէրուտէ պիր պօզկունլուգ չըգարապիլճէք հալտէ տէյիլ տիր։

Հէվի պու միճատէլէր պիր չէյ հասըլ իտէմէզ վիրա պիր մուարազա հասըլ իտէպիլճէք հալ իճրատթէ մէյտանտա պուլունմամագտա տրը։։

— Աբէքթէյթրը ղաղէթասընտա Թիւրքիա վէ Մըսրը հագդընտա շու վէճհ իլէ եաղըլը տրը։

։ Պախթըմըզտան տրը քի։ հէր վագրթ Զաթը շահանէնին վէ Մըսրը խըտիվինին ագճէյէ մուզայիդալարը վար տրը. էկէր պու հալ պայգա տիւրլիւ օլայրտը։ կէլէճէք սօն պահարտա շարդտա պիր չօգ կիւճլիքլէր պուլունաճագ իտի։

Մըսրը վալիսի իւվանրնը բաշալըղտան խըտիվլիկէ թէպտիլ։ վէ Մըսրը իտարէսինէն վէրատէթինի Մէհէմմէտ Ալի թօրունլարընտան, քէնտի էվլատրնա վէ էվլատիյէթէ նագլ իթտիքտէն սօնրա։ մէսէլա քէնտիտի Էվրոպա հիւքիմտարլարը սրբասընտա տրը կիպի տավէթ իթմէք։ վէ Սիւէյշ գանալընրն պի թարաֆլըղընը թէքլիֆ իթմէքլէ։ միւսթագիլլիք էլտէ իթմէյէ չալըշմագտա տրը։

Զաթը շահանէ պունտան խօշլանմատըղընտան խըտիվէ պիլտիրտի քի։ էկէր պուլունտուղու հալի իյղահ իթմէղ իսէ։ 1841 ահտնամէսի ահքեամընա միւրաճաաթ։ եանի Մըսրրա պիր վալի նասպ իտիլէճէք տիր։

Միւճէրրէթ պէօյլէ պիր թէշէպպիւս մուհարէպէ իլէ իճրա օլապիլիր. լաքին թախմին օլունտուղունա նէզարէն Էվրոպա տէվլէթլէրի։ իքի թարաֆա տատուր տէյիպ։ խըտիվ իթտատթ վէ Զաթը շահանէյիտէ պունուն իլէ խօշնուտա իթտիրէճէքլէ՛ր տիր։

Խըտիվ աճէլէթէն Մըսրրա կիթտի։ վէ էվվէլինտէն քէշֆ իթմէյէ ճէսարէթ իտէրէք տէյէպիլիրիզ քի։ իսթիգրազ իտիպ Ամամպօլու կէվշէթմէք էֆքեարընտա տրը։

Մուհարէպէ հէնկամընտա Թիւրքիանրն վէ Մըսրրն գուվվէթի մէմուլին զայրի սուրէթտէ միւսավի օլմասը իհթիմալտէն տիր։

Զաթը շահանէ խալիֆէ օլտուղունտան պիւթիւն մէուլիմանլարը իմտատտա չաղըրապիլիր։ Քէզա եօլունտա զըրհը տօնանմասը օլուպ։ էօմէր բաշա Մըսրը զապթ իթմէք իշին 60 պին տատքիրէ զօմանտա իտէպիլիր. լաքին մալէյէսի էյի հալտէ տէյիլ տիր. վէ պիր մուհարէպէ զուհուրինտէ Ֆրանսանրն վէ Ամրվիանրն բահաթ սուրմայաճագլարը իհթիմալտէն տիր։

Լաքին Մըսրը խըտիվինէն ագճէսի վէ պիրտէ օրտուսու օլտուգտան մատատա։ Մէմալիքի գարատան վէ ամնիզտէն մուհաֆազա օլունմուշ պիր հալտէ տիր։

Մուհարէպէ օլուպ օլմայաճաղը։ Էվրոպա տէվլէթլէրինին իքիյէ թագսիմ օլմասընտա վէ զօրգու պունլարրն իքի էֆքեարա պէօլինմիշ օլմասը իհթիմալինտէ տիր։

Ինկիլթէրրա բօլիթիգասը Զաթը շահանէյի իսթիհսապ իթմէք օլաճագ։ ֆագաթ Ֆրանսանրն բօլիթիգասը խըտիվին միւսթաքիլլիկինի իլերլիթմէք։։

Մ. Զուրլինտէն իսմինտէ պիր իսվիչերիլինէն։ խըտիվի Մըսրրն խրտմէթինտէ օլուպ։ միւշարիէյհ հաղրէթլէրինէն էմրի իլէ։ իսվիչերիտէն կէօնիւլլիւ տաքէր թօփլատրը։ վէ եաղըլանարը զըրդար էլլէ՛ր Մըսրրա սէվգ իլէ։ վէ պունուն իւզրինէ Ինկիլթէրա վէ Ավսթրիա վէ Եունանիստան գօնսօլոսլարրնն բրօթէսթօ էյլէտիքլէրի ճէնօվատան Փարիսին Բրէս գազէթասընա եազըմըշ տրը։

— Եէնի խոթիգրազլն պայա չըգարրըլմամըշ օլմասը վէ խըտիվի Մըսրրն։ սատրազամ հաղրէթլէրինին մէքթուպունու գատուլ իթմէմիշ օլմասը հագդընտա խավեար խանընտա պիր իքի կիւնտէն պէրու շուեու պուլան թէվֆիգաթ իւզէրինէ Էսհամը Ումումիյէ 2 դուրուշ գատար տիւշմիւշ տիր։ Լա Թիւրքի գազէթասը տիւնքի նէսխէսինտէ մէղքիւր թէվֆիգաթլարրն սրրֆ ատրաճիֆտէն իպարէթ օլտուղուն պիլտիրմիշ տիր։

— Թրիէսթէտէն օգոստոս 10 թարիխի իլէ Գօրէսբօնտանս ֆէնէրալ Օթրիչիէն նամ ղազէթաեա շու վէճհ իլէ խազըմըշ տրը։

Նասրլ քի մալիւմ տիւր խըտիվի Մըսրը պուրատա պիր հարպ սէֆինէսի սրփարրշ իթմիշ տիր. Մէղքիւր սէֆինէ Սթապիլիմէնթօ Թէղնիգօ գումբանեանրն տէսթիկեահլարընտա եապրըլմագտա օլուպ։ աղ վագրթատան խիթամբէկիր օլաճաղ վէ Խակէնտէրիյէյ նաղլ իտիլէճէք տիր։

Լաքին։ էմնիյէթէ չայան մահալտէն ալընան մալիւմաթա նէզարէն։ մէղքիւր սէֆինէ լիմանտան տիշարը չըգամաեաճագ։ չիւնքի Զաթը հաղրէթի շահանէ։ մէղքիւր սէֆինէյի ալը գօյտուրմուշ։ վէ Ամամբիա հիւքիմէթիտէ սէֆինէնէն ալը գօնմուշ օլտուղուն սէֆինէյի եապտանա պիլտիրմիշ տիր։ Պահրիյէ իտարէյի մէրքէզիյէ։ իդղիզա իթտիկինտէ մէղքիւր կէմինին տէնիզէ չըգմասը մէն օլունսուն իշին լազըմ կէլէն մահալէ էմր էյլէմիշ տիր։

ԻԼԱՆ

(Իտէնի գէֆ)

Սամսան էյէսի, տէսթէ	500
ճէնօվա իւսթիւպէճի, սանտըգ	600
Հօլանտա » »	300
Պէհազ ամէրիգան, արշըն	201,430
Բիք մատէնի, դանթար	6,100
Մավուն քիւթիւկիւ, թանէ	20
Ամէա պէհազ պօեա, օդգա	25,000
Սիւսամ պօեա, գըյյէ	22,500
Ատի պէհազ պօեա, »	7,000
Գըրմըղը պօեա, »	8,500
Սարը պօեա, օդգա	9,000
Եէշիլ պօեա, »	5,000
Զէհիրլի պօեա, »	3,000
Բիգօ պօեասը, »	1,500
Մավի պօեա, »	1,000
Վարիլ չէնպէրի, դանթար	100
Սանարգ չէլիկի, օդգա	1,500
Զինկօ էլվահը, »	10,000
Լաճիվէրա չուհա, արշըն	10,131
Կիւվէզ չուհա, »	1065 1/2
Բանթալօնլուգ վէ գարօթլուգ գապա չուհա, արշըն	44,951
Կէօմլէքլիք գապա չուհա, »	1,394
Ամթարլըգ չուհա, »	12,808 1/2
Եալտրզլը զապիթան տիւյմէսի, տատ	31,325
Սիւլիյէն, օդգա	14,852
Էրվան եէնի շէրիա, արշըն	130,045
Պէհազ թիրի շէրիա, »	14,850
Ինկիլիզ ամէէ թուղլասը, տատ	200,000
Պօղ Ինկիլիզ ապասը, արշըն	2,300
Էրվան եէնի դայթան, »	24,000
Գալայ, դանթար	40
Գօմէլասթիգ պօրու, գատէմ	250
Ինկիլիզ եէլքէն պէզի, թօփ	600
Սաթրանճը վէ չըպզուլը Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ քիրպասը արշըն	5,087 1/2
Բէվանտըզ պէզի, թօփ	120
Ֆրանսըզ քէօսէէսի, օդգա	3,747
Զինգօ մէսհարը, »	1,000
Զիչէքլի գալըն մուշամպա արշըն	1,100 1/2
Կէօմլէքլիք տիմի, արշըն	5,273
Զարշաֆ ըղ քէթէն պէզի »	6,574
Ֆանէլա կէօմլէք, տատ	9,694
Գօզա եաղը, օդգա	3,000
Եուվարլագ Ինկիլիզ տէմիրի, դանթար	4,100
Զարքէօչէ Ինկիլիզ տէմիրի, դանթար	850
Զըպզգ եուվարլագ Ինկիլիզ տէմիրի, չըպզգ	40

Եուզարրտա կէօսթէրիլէն էշեա սաթրն ալընաճաղընտան, պունլարրն կէրէք ճիւմլէսինի, վէ կէրէք պաղըրրը։ վիրէճէք թիւճճարրն, իպթիտա Պահրէյէ իտարէ զօմիթէսինէ կէլիպ, նասը մուզավէէ իլէ ալընաճաղընը անլատրդտան սօնրա։ իշ պու մահը բումի ազոթիօսուն օն սէքիզինճի բազար իրթէսի կիւնիւ սատթ սէքիզէ գատար էշեայի մէղքիւրէնին գանղիլէրինի իթտիֆէկինի, վէ սօն ֆիյեաթընը միւհիբլիւ վէ իմզալը մէքթուպ իլէ գօմիթէյէ պիլտիրիպ։ մէքթուպունն վիսուլինի միւպէյյէնին իլմ ու խատպէր ալմալարը ղըմնընտա իլանը քէյֆիյէթ օլունուր. վէ ֆիեաթընն գապուլ վագթի կէչտիքտէն սօնրա։ ֆիեաթ մէքթուպու կէօնտէրիլիր իսկ։ միւատէթի մահտուսէսինին կիւզէրանը սէպէպլէ միւթէպէր թուրթուլմահարագ։ կէրի վրիլէճէկինտէն։ մէքթուպ կէօնտէրիլէճէկի կիւնտէն պիր դոչ կիւն էվվէլ կէլիպ։ չէրայիթի՝ մուզարրէրէյի թահզրգ իյլէմէլէրի տախի իսթար գըլըրը։

1286 ճէմազիյիլ էվվէլ 4.

1285 աղոսթոս 2։

ԹԷԼԷԳՐԱՖԻՃ

Մանրամասն խոսքեր ընկերքից։

(Հայերեն տարբերակ։)

ՀԻՆՏԻՍԹԱՆ

Պոմպէյ 17 օգոստոս

Ամֆղանիսթանի էմիրինին։ իւզէրինէ թիւֆէնկ ամբրլարագ եարալանմըշ օլմասընա տայիր շուեու պուլան թէվֆիգաթ գամիին եալանա չըգարրըմըշ տրը։ Հ՛ըրաթ շէհրի զապթ իտիլմիշ տիր տէյ։ եէնիտէն պիր թէվֆիգաթ կէզմէքտէ իսէտ թահզրքէ միւհթաճ տրը։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՇԸՄԷՆ ՏԸ ՖԷՐԼԷՐԻ

Լոնդոն 18 օգոստոս։

Թայմզ ղազէթասընն պիլտիրտիկինէ նէզարէն։ Օսմանլը չը մէն տը ֆէրլէրի հագդընտա Տավութ բաշա հաղրէթլէրինին աչտըղը մուխապէրաթա Վիէնատա եէնիտէն պաշլանաճագ տրը։

ՈՒԼԱՀ ՊՈՒՂՏԱՆ

Պոմբէյ 18 օգոստոս։

Ամնաթօ մէճլիսի իշին օլունաճագ ինթիխապ պարատա էքսէրիյէթ հիւքիմէթ թարաֆընտա պուլունաճագ կիպի կէօրիւնիւր։ Վիքէրատէն Մ. Կիքա ինթիխապ օլունտու։

Թէքմիլ ասայիշ հիւքմ իթմէքտէ տիր։

Բրէնս Շարլը հաղրէթլէրի Գըրըմ ճանիպինէ կիթմէք իշին Ուլահ Պուղտանատան կէչտիկինտէ հէր եէրտէ էհալի թարաֆընտան իհթիրամաթը ֆայիդա իլէ գապուլ օլունմուշ տուր։

ՖՐԱՆՈՍ

Բաքէ՝ 18 օգոստոս

Լը Բիւպլիք զաղէթասը տէր՝քի Բրէնն Նաբօլէոն հաղրէթլէրի, հէր նէ զատաբ խսթանպօլտան կէշմէկէք խսատ, Իմբէրաթօրիչա իլէ պէրապէր Սիւէիշ գանալընըն բէսմի պիշատընտա հաղրը պուլունմադը տրը։ Պատէհու միւշարիէյհ հաղրէթլէրի Հինտիսթանա աղիմէթ իսլէ՝քի տիր։

ՍՐԱՆԵԱ

Մարտի՝ 17 օգոստոս

Արանեա հիւքիւմէթի, Պարբօս թարաֆկիրլէրինտէն օլարագ պ՚օլիւքլ՚ը թէշգիլինի մէն իթմէք իչին թէտապիրի շէտիտ իթթիհազ իթմէքտէ տիր։

ԲԱՍԱԹԽԱՆԷՑԻ ԱՄԻՐԻ

Իսթանպօլտան հավանա օրնա հալէ, օգոստոս 7.

Կիւնէշին մօղմասը . . .	սաաթ 5 տակ. 15
» պաթմասը . . .	» 6 51»
Սաաթճա էյէնէ, հավանըն օրթա հալէ	12 » 3.21
» » ալաթիւրքա սաաթ	5.7 »
Մաղրիպ՝ սաաթ 12.45 գոնբէտա ալնիորտա	
Պարամէթրը . . .	761,9
Թերմամէթրը . . .	23.3
Մինիմա . . .	20.6
Ջինքի Մաքսիմա . . .	28.4

Իւրզկեարին կիտիչի փոյրաղ. գուվվէթի միթաթիլ։

Ալէյհի՝ սէ՝վէնէյէ ֆ՝ընէ՝ալէթ ընէլէր՝ֆէտ

Օգոստոս՝ 6

ԷՅԻՐՆԷ. բիւզ. պատի ճէնուպ գուվվէթ սիզ. կէօյ՝ պուլութլու։

ԹԷՖՏԻՒԻՐՏԱՂ. բիւզ. կիւն տօղրուսու գուվվէթսիզ. կէօյ՝ զայէթ պուլութլու. տէնիզ՝ միլայիմ։

ԿԷԼԻՊՕԼՈՒ. բիւզ՝ գարա եէլ գուվվէթսիզ. կէօյ՝ պուլուտլու. տէնիզ՝ միլայիմ։

ԶԱՆԱՔ-ԳԱԼԷ. բիւզ. պատի ճէնուպ միլայիմ. կէօյ՝ պէրրահ. տէնիզ՝ միլայիմ։

ՍԷԼԱՆԻՔ. բիւզ. պատի շըմալ միլայիմ. կէօյ՝ պէրրահ. տէնիզ՝ միլայ՝մ։

ՄԱՆԱՍԹԸՐ. բիւզ. պատի շըմալ միլայիմ. կէօյ՝ պուլութլու։

ԻԶՄԻՐ. պար. 760,0. թէր. 27,0 բիւզ պաթը եէլի միլայիմ. կէօյ՝ պէրրահ. տէնիզ՝ միլայիմ։

ԷՆԿԻՒԻՐԻՒ. բիւզ. քէշիշլէմէ գուվվէթսիզ. կէօյ՝ միլայիմ։

ՏԻԵԱՐՊԷՔԻՐ. պար. 762,7. թէրմ. 26,1 բիւզ. պատի շըմալ միլայիմ. կէօյ՝ պէրրահ։

ՊԱՂՏԱՏ. պար. 760,5. թէրմ. 34,0. բիւզ. բօյրաղ միլայիմ. կէօյ՝ պէրրահ։

ԹԻՒՃԱՐԻՑ

Լէնդրա՝ 18 օգոստոս

Միտլինկ Նիւ Օրլէանա բամուղու բէնա	13 տէն տէն
Սաթըշ	20.000 պալեա
Մէվճուտ մալ	263.000 պալեա
Փիեացա եիւքսէլմէյէ մէյնալ	

Մարսէյ՝ 18 օգոստոս

Պուղտայ էյի թութուլմագտա	
Թունա պաղտայը	125
Բամուդ գավի	
Ատանա բամուղու ֆր.	125
Կիւրֆիւ « «	115
Գաստ պայը եափազրսը	117 50

ՖՕՆՏՕ ՖԻԵԱԹԱԼԸ

Լոնդրա՝ 18 օգոստոս.

Ինկիլիզ գօնս գարան	93 տէն 93
Օսմ. իսթիգ. գար.	66 տէն
Լսհամը ումումիյէ աչըլար	44 տէն
« « գար.	43 տէն (1)

Բաքէ՝ 18 օգոստոս.

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու, աչըլար	73.20
» » գարանտը	73 20
» » Պօրսասան սօնրա	73.10
Իթալիան ֆօնտօսու աչըլար	56
» » գարանտը	56
Օսմանլը իսթիգ. գար.	337,05 (.*)
Լսհամը ումումիյէ աչըլ.	44.32
« « գարանտը	44.10
Պօրսա տուրկօան գարանտը	
Երէտի ժէնէրալ Օթօման	546

ԷՍԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՆԸ

Օգոստ. 5	Ախշամ գարանտը . . .	–
» 7	Սապահ . . .	48- 7
» »	Էն եիւքսէք . . .	48-30
» »	Էն աշաղը . . .	48- 5
Սաաթ 4 1/2		48-25

(1) Պու բագամ շլուփէէլի տիր։

ԱՌԳԱՅԻՆ

Լսածնուս նայելով երկկ Իգնատիոս սրբազանին դէմ բաղմահիւ տոորագրութեամբ հանրագրութիւն մը ներկայացրեր է խառն ժողովոյ։

Եթէ այս լուրն ստոյգ է, հիմա պարտաւոր կըլլայ Իգնատիոս սրբազանը կատարել իր այն խոստումը որ համաթաղական խորհրդոյն առջեւ հրապարակաւ խոստացաւ ըսելով՝

«Իմ էջէտ այն է որ Աշէջ էր էջէտէն հանէ։»

Ահա այս խոստման առաջին փորձը տալուն ժամանակն է. կամ Ազգին փափաքը փոխե, տալու միջոցներ ձեռք առնելով, եւ կամ ըստ ազգային փափաքի հրաժարելով։

Թէպէտ Ազգն այս հրաժարման մասին ունեցած փափաքը դժբաղդ փափաք մ՚է բայց փափաք մ՚է։

Հիմայ Լնդրոյն էն կնճռոտ ժամանակին հասած ենք. Իգնատիոսի պատրիարքութեան հաստատութեանը խընդրագիրը Բ. Դուռը գացած է. ուստի կամ Ազգը իր փափաքը փոխելու է, կամ Իգնատիոս սրբազանը հրաժարելու է, ասոնց երկուքէն որն որ ըլլայ եթէ կենան՝ հետեւանքը գէշ է։

Աւելորդ չեմք համարիր նաեւ թէ Իգնատիոս սրբազանին թէ Ազգ. երեսփոխանաց, թէ համաթաղականաց եւ թէ խառն ժողովոյ յիշողութեանը յանձնել «Հինտ եւ Հինալիին» առածը։

—Իշխիթարկիմիզէ նէզարէն եէնի բաթրիարքիք իտարէսինին, մաթպուաթ սէրպէսիյէթինճէ թուլթաճաղը թարիգին չանէսի օլմագ իւղրէ, բազար կիւնքի «Համաթաղական» ժողովտա, Մամուլ ղաղէթասընը գաբաթմագ իւղրէ խայլի միւզաքրաթ օլունմուշ իսէ տէ, վսեմ Օտեան էֆէնտի համաթաղականլարը հիտուէթինի հէր նասրլ իսէ մէն իթմէյէ մուվաֆֆագ օլապիլմիշ տիր։

. . . Խմբագիր։

Անձնական գործս չներելուն պատճառաւ, այսօր Բերայի թաղական խորհրդոյ անդամակցութենէ հրաժարիս Լրագրոյդ միջոցաւ հրատարակելու բարեհաճիք։ Ի գիտութիւն թաղէցւոց։

Բերա 5 օգոստոս. Տ. Մ. Կէ-Դ-Էլէրտէն

1869

. . . Տէր։

Խասգիւղի Ներսէսեան վարժարանի չքաւոր աշակերտաց դպրոցական պիտոյքը մատակարարելու նպատակաւ Հոգաբարձութիւնս յարգոյ հասարակութենէն նպաստ հաւաքելու սնօրէնութիւն բրած ըլլալով, Շահ-Նուպարեան վարժարանի պարգեւաբաշխութեան հանդէսին օրը Դեր. Ներսէս սրբազանի մէկ պերճախօս ատենաբանութեանը վրայ այս հաւաքումը սկսաւ, որու ազգասիրաբար մասնակցեցան։

Վսեմ.	Ապրօ էֆէնտի	գ՚	300
»	Սերվիչէն »	»	200
»	Օտեան »	»	200
Մեծ.	Դրիգոր » Ներսէսեան	»	565
»	Տիգրան » Եուսուֆեան	»	100
»	Տօգթօր Յարութիւն պէյ	»	58
»	Յարութիւն Ա. Ինճիճեան	»	23
»	Մինաս Ա. Պալթա	»	56 1/2
»	Նազարէթ Ա. Իւզաբերեան	»	10
»	Սիմոն Ա. Գրիգորեան	»	100
»	Արշակ Ա. Յարութիւնեան	»	44
»	Յովսէփ Կ. Ա. Ինճիճեան	»	44
»	Ոսկիհան Ա. Բասլաղճեան	»	56 1/2
»	Պ. Ա. Ֆրնտրզեան	»	55
»	Գէորգ Ա. Մխակեան	»	2 8
»	Մարտիրոս Ա. Ինճիճեան	»	98
			1998

Եւ ազգայիններէն շատերը խոստացան իրենց նպաստները յանձնել Հոգաբարձութեան, որոց անունները հետզհետէ պիտի հրատարակուին լրագրոյս միջոցաւ։

Հոգաբարձութիւնը նուիրական պարտք կը համարի իւր սրտագին շնորհակալութիւնը յայտնել այն ամէն ազնուասիրտ ազգայնոց, որք Հոգաբարձութեան այս հրաւէրը համակրութեամբ ընդունեցին եւ միանգամայն Ներսէս սրբազանին, որ ամէն առթի մէջ իւր ազդու ձեռնտուութիւնը ընծայելով Հոգաբարձութեան, քաջալերեր կ՚կանգնի Ներսէսեան վարժարանի վերածնութեանը համար։ Մնամք յարգանօք՝ ի գիտաց

6 օգոստոս 1869 Հոգաբարձութեան

Ատենադպիր վան Ատենապետ

Հ. Փարանկեան Ս. Սաֆրաստեան

. . . Խմբագիր։

Անցեալ կիւրակէ օգոստոս 3 թուականաւ Համաթաղական խորհրդոյ կողմէն հրատարակուած յայտարարութիւն մը կարդացինք, յորում նոյն առաւօտ գումարուած ժողովոյն որոշումներն նշանակուած են. եւ որ լսելուս Համաթաղական խորհուրդ ըսելով կ՚Պոլսոյ բոլոր թաղ. խորհուրդներն՝ ի միասին կիմացուին, ուստի հրապարակաւ կը ծանուցանեմք որ՝ նոյն օրը Սամ. Թաղ. խորհրդոյ կողմէն ոչ ոք ներկայ գտնուած է հոն, եւ խորհուրդ ալ այս տեսակ խնդրոյ մը մասին Համաթաղ. խորհրդոյ որոշմանց ու ընդհատից համեմատ չգտնուելուն չուզէր ո եւ է պատասխանատուութիւն իւր վրայ առնուլ։

Թաղ. խորհրդարան Թաղ. խորհրդոյ

Սամ. Ս. Գէորգ եկեղ. Ատենապետ

պեղ. ոյ 6 օգոս. 1869 Գրիգոր Մուրատեան

Փ. Ատենադպիր

Յ. Կրճիկեան

(Կնիք)

Զալաթիա 1869 օգոստ. 6/18

. . . Տէր

Զկայ ճշմարիտ Հայրենասէր մը որ իր բազմարդիւն նախնեացը վրայ գորովալից աչք մը նետելով եւ նոցա բարենպատակ ջանից, քրտնաթոր աշխատութեանցը եւ մանաւանդ Ազգիս պատիւն ու փառքը չաղարտելու վեհ զգացմունքով մինչեւ անգամ իրենց արիւնը թափելնուն ոսկեղենիկ յիշատակարանները կարդալով՝ սիրտը չը գորովի եւ նոցա կենդանի օրինակը իր սիրելի Ազգին չի ներկայացնէ, այսու զգացմամբ մեք ալ առաջին անգամ կենդանի յայտարէզ եւ մեր առաջին իմաստն ու երկը մեր սիրելի նախնեաց սրբանուէր ազատութեանը երգերուն մէջ կը թափենք։ Հայկազանց նահապետներուն վրայ կը դարձնենք նախ մեր աչքը եւ հոն Հայկէ մը եաքը Բերայ մը կը նշմարեմք, նորա ճշմարիտ Ազգասիրութիւնը, Սրբանուէր կամքն ու ազատասէր Ոգին եւ յոգնաւ Հայրենեաց շահատակիլը կարդալով չեմք կրնար առանց գորովելու անցնիլ եւ կրցածնուս չափ նորա անուանը ներբողներ չը կարդալ՝ ուստի՝ ահա առաջին անգամ մեր տակաւ գրիչը սոյն նիւթն ընտրեց իրենն նուիրական պարտք մը առ Ազգն հատուցանել՝ յուսալով որ Ազգն ալ փոխադարձաբար պիտի բարեհաճի ընդունիլ զայն՝ ի շնորհս երկամեայ աշխատութեան մը եւ առաջին Հայրենասիրութեանը։

Սիրելի Ազգիս Հայրենասիրութեանը վրայ վստահ՝ ի Գեղեցիկն Արայ մեր Հայկազեան չափով Դիցազներգութիւնը արդէն մատուցի առած եմք եւ դարձեալ իւր քաջալերութեանը վրայ ապահով ապագրական ծանր ծախքն ալ տանելու վրայ եմք եւ չեմք դժգոհ։ Գործը մէկէն հրատարակել դժուար եւ ծանր ըլլալուն տասներկու Դրուագի բաժնեցինք եւ ներկայ օգոստոս ամսոյ 15էն սկսեալ ամէն ամսոյ 15ին մինչեւ յառաջիկայ 1870 տարւոյն օգոստոսի 15ը պիտի հրատարակուի Դրուագ առ Դրուագ։

Սոյն գործոյ համար տարեկան 30 ղուրուշ արժէքը բաժանորդագրութիւն բացուած է. ուստի բաժանորդել բարեհաճողը կրնայ Զալաթիա, Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ դիմացը՝ Մի-Հէնտիսեան տպարանը ժամանակ հանդիսին գրասենեակը Պ. Գարեգին Շիշմանեանի դիմել ամէն շաբթու հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը կէս օրէն վերջը։ Դրուագ առ Դրուագ գնել ուզողները իւրաքանչիւր տետրին 3 ղուրուշ պիտի վճարէ որոնք մանաւոր ցրուիչներու ձեռքով եւ յիշեալ Հանդիսին գրասենեակը պիտի ծախուին, ամբողջ գործը լմննալէն վերջը երկու արծաթ մէճիտ գին պիտի ունենայ։

Յուսալով որ Ազգը, ինչպէս ամէն պարագայի մէջ իւր եռանդն յայտնած եւ աշխատասիրութեանց վարձքը լիուլի պարգեւած է, սոյն փոքր պարագային մէջ ալ պիտի բարեհաճի ձեռնտու ըլլալ մեզ եւ մեր աշխատութիւնն արդիւնաւորել յօգուտ եւ իսէր Հայրենեաց։

Մնամ միշտ սիրելի Ազգիս անձնուէր

Նշան Յ. Շիշմանեան

. . . Մի-էլեֆ։

Միսիոնարլար։ Ինճիլ Շէրիֆին չուազեղ քէլամընը տա վազ իտէյօր քի։ «Ինչենիզտէ հէր քիմ պէօյիք օլմագ իսթէր իսէ, քիչ չիւրիւնիւզ օլսուն եւ ան» տիմէք տիր քի, ճիւմլէմիզ մի՝ սավլիզ, կէրէք էֆէնտի, կէրէք աղա, կէրէք շարգալը վէ կէրէք ֆէսլի ֆարգալարը եօք տուր։ Վէ Ինճիլի Շէրիֆին չու «Սիրեսցես զընկեր քո իբրեւ զանձն քո»։ Էմրի չէ, Էֆէնտի ահքեամընճա։ պիր ատամ նէ աէրէճէ բրիֆահի հալ վէ միւ սթերիհիւլ պալէ մալէք օլաւր իսէ։ քէնտի բէֆիգինին տախի օլ տէրէճէյէ վայ օլմասընը իսթէյէճէք։ — պու վազիֆէի զիմմէթիմիզ օլսուզու չէք վէ շիւփհէսէն միւսլիմանի տիր։ Իմտի ժողովարանա քէնարիրի վէ քէնտի մատամարը իչիւն մախսուսէն թախթ եարատ՝ ճէօմանթը գուրու թախթա իւ զէրինէ օթուրմալարընա նէ՞ մանէա վերիրեր—Նարֆիրա՞նկամրարլար։ — Յահիհ տիեանէթտէ։ ալմագրանկա ալթուրդա պուլունմազ։ — Շարգալը՞մը տրբլար։ — Շարգալը օլմասան տէ փափագը օլսուն։ մատամ քի ինճիլի շէրիֆ պույուրուեօր քի, ճիւմլէնիզ միւսավի սինիֆոնա նէ՞ լուսաւորեայ, ալիմ վէ տանա՞մը տրբլար։ — Էվվէթ։ — իմանի անիճեալ օլսունլար։ զիրա։ հէր քիմ լուսաւորեալ ալիմ վէ տանա օլմագ իսթէր իսէ։ անիճեալ օլսուն տէյօրլար։ իմանի նէ՞ տէլիլ իլէ պէօյլէ իսիլ օրլար։ զէնկին՞ մի օլսու գլարը իչուն — զինչ օգուտ է մարդոյ եթէ զաշխատանոյն շահեցի եւ զանձն իւր աւժեսցէ։» Պէօյլէ օլսուզու հալտէ տիմէք տիր քի, Ինճիլի շէրիֆտէն հէր նէ վազ իտէյօրլար իսէ։ եաղընզ ճէօմանթի իչիւն տիւր վէ տէյիլ քէնտիէր իչիւն։ Աչընըզ կէօզիւնիւզիւ։ ե՛ա Միսիոնարլարա եէսիր օլանլար։ սիզի ավանտարգլարը վագրթի գօյուն իսիլէր։ բէնչէլէրինէ պրագտրգլարընա գուրտ օլսուլար։ վէ կիտէ կիտէ բերիշանութիւն տալա իթմէյէ գալգրչանագլար։ վէ էնճամը Բարանրզ օլանագլար։

Թավլատա 10-12 աթ պալը տրը։ վէ հէր կիւն բաքիպ օլուզ՝ ապ ու հէվա թէպտիլինէ կիտ յօրլար։ Պիր կիւն սէնտէ կիթ։ վէ պիր աթ իսթէ։ վէ տէ քի, պու կիւն պէն տէ մատամամ՝ ապ ու հէվայէ կիտ՝ ճէյիմ։ Պադ նէ՝ ճէվապ ալաճագսըն։ . . . . . .

Լաքին, օգուտանարբմըզտան պազըլարը տէյէճէքլէր քի, քէնտի մալարը աբը վերմէզլ՝ը։ —Նազար պույուր պիրատէր։ Ինճիլի Շէրիֆին չու էմրինէ, «Հէր քիմ սէնին բիւրահէնինի իսթէր իսէ, եէկկինի տէ պէրապէր վէր։ Սէն իսէ, տէյիլ աթ սէնին օլմագ իչին իսթէյէճէքսին, իրա պիր իքի սաաթ օնրա։ թէքրար քէնտիէրինէ վերէճէքսին։ կէօրմիւ՞ն մի պիրատէր։ քի «կը սիրեմք մեր ընկերները իրրեւ մեր անձն։ ոտէրի պիթիւն պիթինէ եաքան իմիշլէր։ Մատամարընդան պիր ապ պիր եէրի ալրըշդոա ամա՞ն։ ամա՞ն պազըրագանը թ՚ուրա՞ն կիժիլէրինի պիլմեզլէր։ վէ իչի օրանա գատար։ ժողովք։ ժողովարան։ տուա վէ ճէմաաթ ունուտուրլար։ Է՞—պու եապըշը՞մը։ պու միսիոնարա լայըգ ամէ՞մի։ Ալահրն թէնպիհի պոՀ մը տրբ։ կերչի Հագգ թատա հազրէթլէրի պույուրմուշ քի։ քէնտի գարընը վիճուտին կիպի սեվ ամմա։ պէնսէն զինատ սեվ տէմիշեա՞։ —Է՞—Իմի պունլարա նէ՞ պիր ածական պուլագնիրիզ։ չու կ՚ապաշ լուզէթի եալրշ

մէջ իւր ազդու ձեռնտուութիւնը ընծայելով Հոգաբարձութեան, քաջալեր կ՚կանգնի Ներսէսեան վարժարանի վերածնութեանը համար։ Մնամք յարգանօք՝ ի գիտաց

6 օգոստոս 1869 Հոգաբարձութեան

Ատենադպիր վան Ատենապետ

Հ. Փարանկեան Ս. Սաֆրաստեան

. . . Խմբագիր։

Անցեալ կիւրակէ օգոստոս 3 թուականաւ Համաթաղական խորհրդոյ կողմէն հրատարակուած յայտարարութիւն մը կարդացինք, յորում նոյն առաւօտ գումարուած ժողովոյն որոշումներն նշանակուած են. եւ որ լսելուս Համաթաղական խորհուրդ ըսելով կ՚Պոլսոյ բոլոր թաղ. խորհուրդներն՝ ի միասին կիմացուին, ուստի հրապարակաւ կը ծանուցանեմք որ՝ նոյն օրը Սամ. Թաղ. խորհրդոյ կողմէն ոչ ոք ներկայ գտնուած է հոն, եւ խորհուրդ ալ այս տեսակ խնդրոյ մը մասին Համաթաղ. խորհրդոյ որոշմանց ու ընդհատից համեմատ չգտնուելուն չուզէր ո եւ է պատասխանատուութիւն իւր վրայ առնուլ։

Թաղ. խորհրդարան Թաղ. խորհրդոյ

Սամ. Ս. Գէորգ եկեղ. Ատենապետ

պեղ. ոյ 6 օգոս. 1869 Գրիգոր Մուրատեան

Փ. Ատենադպիր

Յ. Կրճիկեան

(Կնիք)

Զալաթիա 1869 օգոստ. 6/18

. . . Տէր

Զկայ ճշմարիտ Հայրենասէր մը որ իր բազմարդիւն նախնեացը վրայ գորովալից աչք մը նետելով եւ նոցա բարենպատակ ջանից, քրտնաթոր աշխատութեանցը եւ մանաւանդ Ազգիս պատիւն ու փառքը չաղարտելու վեհ զգացմունքով մինչեւ անգամ իրենց արիւնը թափելնուն ոսկեղենիկ յիշատակարանները կարդալով՝ սիրտը չը գորովի եւ նոցա կենդանի օրինակը իր սիրելի Ազգին չի ներկայացնէ, այսու զգացմամբ մեք ալ առաջին անգամ կենդանի յայտարէզ եւ մեր առաջին իմաստն ու երկը մեր սիրելի նախնեաց սրբանուէր ազատութեանը երգերուն մէջ կը թափենք։ Հայկազանց նահապետներուն վրայ կը դարձնենք նախ մեր աչքը եւ հոն Հայկէ մը եաքը Բերայ մը կը նշմարեմք, նորա ճշմարիտ Ազգասիրութիւնը, Սրբանուէր կամքն ու ազատասէր Ոգին եւ յոգնաւ Հայրենեաց շահատակիլը կարդալով չեմք կրնար առանց գորովելու անցնիլ եւ կրցածնուս չափ նորա անուանը ներբողներ չը կարդալ՝ ուստի՝ ահա առաջին անգամ մեր տակաւ գրիչը սոյն նիւթն ընտրեց իրենն նուիրական պարտք մը առ Ազգն հատուցանել՝ յուսալով որ Ազգն ալ փոխադարձաբար պիտի բարեհաճի ընդունիլ զայն՝ ի շնորհս երկամեայ աշխատութեան մը եւ առաջին Հայրենասիրութեանը։

Սիրելի Ազգիս Հայրենասիրութեանը վրայ վստահ՝ ի Գեղեցիկն Արայ մեր Հայկազեան չափով Դիցազներգութիւնը արդէն մատուցի առած եմք եւ դարձեալ իւր քաջալերութեանը վրայ ապահով ապագրական ծանր ծախքն ալ տանելու վրայ եմք եւ չեմք դժգոհ։ Գործը մէկէն հրատարակել դժուար եւ ծանր ըլլալուն տասներկու Դրուագի բաժնեցինք եւ ներկայ օգոստոս ամսոյ 15էն սկսեալ ամէն ամսոյ 15ին մինչեւ յառաջիկայ 1870 տարւոյն օգոստոսի 15ը պիտի հրատարակուի Դրուագ առ Դրուագ։

Սոյն գործոյ համար տարեկան 30 ղուրուշ արժէքը բաժանորդագրութիւն բացուած է. ուստի բաժանորդել բարեհաճողը կրնայ Զալաթիա, Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ դիմացը՝ Մի-Հէնտիսեան տպարանը ժամանակ հանդիսին գրասենեակը Պ. Գարեգին Շիշմանեանի դիմել ամէն շաբթու հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը կէս օրէն վերջը։ Դրուագ առ Դրուագ գնել ուզողները իւրաքանչիւր տետրին 3 ղուրուշ պիտի վճարէ որոնք մանաւոր ցրուիչներու ձեռքով եւ յիշեալ Հանդիսին գրասենեակը պիտի ծախուին, ամբողջ գործը լմննալէն վերջը երկու արծաթ մէճիտ գին պիտի ունենայ։

Յուսալով որ Ազգը, ինչպէս ամէն պարագայի մէջ իւր եռանդն յայտնած եւ աշխատասիրութեանց վարձքը լիուլի պարգեւած է, սոյն փոքր պարագային մէջ ալ պիտի բարեհաճի ձեռնտու ըլլալ մեզ եւ մեր աշխատութիւնն արդիւնաւորել յօգուտ եւ իսէր Հայրենեաց։

Մնամ միշտ սիրելի Ազգիս անձնուէր

Նշան Յ. Շիշմանեան

. . . Մի-էլեֆ։

Միսիոնարլար։ Ինճիլի Շէրիֆին չուազեղ քէլամընը տա վազ իտէյօր քի։ «Ինչենիզտէ հէր քիմ պէօյիք օլմագ իսթէր իսէ, քիչ չիւրիւնիւզ օլսուն եւ ան» տիմէք տիր քի, ճիւմլէմիզ մի՝ սավլիզ, կէրէք էֆէնտի, կէրէք աղա, կէրէք շարգալը վէ կէրէք ֆէսլի ֆարգալարը եօք տուր։ Վէ Ինճիլի Շէրիֆին չու «Սիրեսցես զընկեր քո իբրեւ զանձն քո»։ Էմրի չէ, Էֆէնտի ահքեամընճա։ պիր ատամ նէ աէրէճէ բրիֆահի հալ վէ միւ սթերիհիւլ պալէ մալէք օլաւր իսէ։ քէնտի բէֆիգինին տախի օլ տէրէճէյէ վայ օլմասընը իսթէյէճէք։ — պու վազիֆէի զիմմէթիմիզ օլսուզու չէք վէ շիւփհէսէն միւսլիմանի տիր։ Իմտի ժողովարանա քէնարիրի վէ քէնտի մատամարը իչիւն մախսուսէն թախթ եարատ՝ ճէօմանթը գուրու թախթա իւ զէրինէ օթուրմալարընա նէ՞ մանէա վերիրեր—Նարֆիրա՞նկամրարլար։ — Յահիհ տիեանէթտէ։ ալմագրանկա ալթուրդա պուլունմազ։ — Շարգալը՞մը տրբլար։ — Շարգալը օլմասան տէ փափագը օլսուն։ մատամ քի ինճիլի շէրիֆ պույուրուեօր քի, ճիւմլէնիզ միւսավի սինիֆոնա նէ՞ լուսաւորեայ, ալիմ վէ տանա՞մը տրբլար։ — Էվվէթ։ — իմանի անիճեալ օլսունլար։ զիրա։ հէր քիմ լուսաւորեալ ալիմ վէ տանա օլմագ իսթէր իսէ։ անիճեալ օլսուն տէյօրլար։ իմանի նէ՞ տէլիլ իլէ պէօյլէ իսիլ օրլար։ զէնկին՞ մի օլսու գլարը իչուն — զինչ օգուտ է մարդոյ եթէ զաշխատանոյն շահեցի եւ զանձն իւր աւժեսցէ։» Պէօյլէ օլսուզու հալտէ տիմէք տիր քի, Ինճիլի շէրիֆտէն հէր նէ վազ իտէյօրլար իսէ։ եաղընզ ճէօմանթի իչիւն տիւր վէ տէյիլ քէնտիէր իչիւն։ Աչընըզ կէօզիւնիւզիւ։ ե՛ա Միսիոնարլարա եէսիր օլանլար։ սիզի ավանտարգլարը վագրթի գօյուն իսիլէր։ բէնչէլէրինէ պրագտրգլարընա գուրտ օլսուլար։ վէ կիտէ կիտէ բերիշանութիւն տալա իթմէյէ գալգրչանագլար։ վէ էնճամը Բարանրզ օլանագլար։

Թավլատա 10-12 աթ պալը տրը։ վէ հէր կիւն բաքիպ օլուզ՝ ապ ու հէվա թէպտիլինէ կիտ յօրլար։ Պիր կիւն սէնտէ կիթ։ վէ պիր աթ իսթէ։ վէ տէ քի, պու կիւն պէն տէ մատամամ՝ ապ ու հէվայէ կիտ՝ ճէյիմ։ Պադ նէ՝ ճէվապ ալաճագսըն։ . . . . . .

Լաքին, օգուտանարբմըզտան պազըլարը տէյէճէքլէր քի, քէնտի մալարը աբը վերմէզլ՝ը։ —Նազար պույուր պիրատէր։ Ինճիլի Շէրիֆին չու էմրինէ, «Հէր քիմ սէնին բիւրահէնինի իսթէր իսէ, եէկկինի տէ պէրապէր վէր։ Սէն իսէ, տէյիլ աթ սէնին օլմագ իչին իսթէյէճէքսին, իրա պիր իքի սաաթ օնրա։ թէքրար քէնտիէրինէ վերէճէքսին։ կէօրմիւ՞ն մի պիրատէր։ քի «կը սիրեմք մեր ընկերները իրրեւ մեր անձն։ ոտէրի պիթիւն պիթինէ եաքան իմիշլէր։ Մատամարընդան պիր ապ պիր եէրի ալրըշդոա ամա՞ն։ ամա՞ն պազըրագանը թ՚ուրա՞ն կիժիլէրինի պիլմեզլէր։ վէ իչի օրանա գատար։ ժողովք։ ժողովարան։ տուա վէ ճէմաաթ ունուտուրլար։ Է՞—պու եապըշը՞մը։ պու միսիոնարա լայըգ ամէ՞մի։ Ալահրն թէնպիհի պոՀ մը տրբ։ կերչի Հագգ թատա հազրէթլէրի պույուրմուշ քի։ քէնտի գարընը վիճուտին կիպի սեվ ամմա։ պէնսէն զինատ սեվ տէմիշեա՞։ —Է՞—Իմի պունլարա նէ՞ պիր ածական պուլագնիրիզ։ չու կ՚ապաշ լուզէթի եալրշ

տը՞մը։ օ՞ՂՋ։ Թօվ կնայի տէ եէրինէ ալ-տը։ (Ղազատէա՝ զի տիրեսցես)։

1869 յուլիս 19/31 * * *

Խարբուրդ

. . . Է՛ֆէնտի

Գուցէ դուք եւ այլք մեծ խորհրդածութեան առարկայ ըրած լինիք թէ՝ ի՞նչ է պատճառը, որ երբ ամէն կողմի քաղաքաց եւ գիւղերու նկատմամբ ամէն լրագրաց մէջ զանազան յոդուածներ կը կարդացուին, ազգային այլ եւ այլ ցաւալի կամ ուրախալի շարժումներ կը նշմարուին, Ակնայ վիճակին վրայ մինչեւ մօտ օրերս ինչ եւ իցէ ակնարկութիւն մը չէ եղած, եւ գուցէ այնպէս կարծէք որ՝ Ակնայ բնակիչք՝

Կամ դեռ չեն արթնցած։

Կամ արթնցած են ու բռնութիւնը զիրենք ակամայ լռութեան դատապարտած է, եւ կամ գլխովին յառաջադիմութեան գաղթին հասած՝ ինչ եւ իցէ ձայն մը հանելու կարօտութիւն չեն տեսներ եւն. եւն. եւն։—

Առնց երեքն ալ չեն։ ըստ իս. քանզի արթնցողներ կան, քանզի արթնցող ու բրռնութենէ չվախցող, կամ այն մէջին դարուն ՝ՒՒ ՒՒ Իվէրը երկաթեայ գաւազան չկարծողներ կան։ եւ քանզի մեծ բարեկարգութեան կարօտ են, զոր կը պահանջէ իրենցմէ ներկայ դարս։

Ակնցին կը շարժի, բայց չուզէր իր շարժումը դրուի, քանզի հազուագիւտ է հրատարակութեան օգուտը ճանչցողը։ Կը շարժի նա՝ ինչպէս ուրիշ շատ տեղեր, եկեղեցիի եւ առաջնորդի նկատմամբ։

Պտրացուր անգամ մը աչքդ Ասիոյ ամէն կողմերը, պիտի տեսնես որ՝ Հայ ժողովուրդը մեծաւ մասամբ առաջնորդի, գերեզմանի եւ եկեղեցիի կռիւներով ու վէճերով կգբաղի ստուերն իրեն վեր կը մրնէ —։

Առնք կը ծագին մտաւոր կրթութեան պակասութենէն։

Դուք եւ գուցէ շատերը գիտեն որ՝ Ակնայ կարուշլա եւ Արեգի անուն գիւղերու բնակչաց մէջ Ս. Կոզմոս անուն եկեղեցոյ մը նկատմամբ վէճ մը ծագած էր բաւական տարիէ հետէ։ Մեծ խնդրոյ մը կարգը անցաւ, շատ յուզուեցաւ եւ վերջապէս տարիէ մը աւելի առաջ Պոլսոյ ազգային վարչութեան ձեռքը էրթ-ՐԷ(1) լուծուեցաւ եւ եկեղեցոյ բանալին Կարուշլացւոց յանձնուեցաւ, բայց Է՛Ի՛Ը ՀՐԱՐԵՏ... . . .

Կարուշլացին կըսէ թէ՝ եկեղեցին մերն է եւն, ինչպէս որ իրենց աչ սահմանակից է, իսկ ընդհակառակն՝ ի դիմաց Արեգեցւոց Ակնցին կըսէ թէ այն եկեղեցին – իրենց լեզուով վանքը – ամենայնիւ մեր հսկողութեան տակ լինել պէտք է, եւն։

Հիմա դուք ալ գուցէ հարցունես թէ, իրաւունքը ո՞րին կողմն է։

—Ատոր ուղղակի պատասխան տալ չեմ ուզեր հիմա, ես պատմութիւնը կընեմ համառօտ կերպով, եւ դուն դատէ։ Ես միայն հիմա սա գիտեմ որ՝ յիշեալ վէճը տեղւոյն բնակչաց անգին ժամանակները գողցաւ, նորատի մանկտոյն ըլալիք բարիքը բարձաւ, մէկ հօր տունը պատերազմի դաշտ դարձաւ, բայց այս կէտն ո՞վ հասկրցաւ։

—Միայն զգայուն հայուն սիրտը լացաւ, եւ դեռ պիտի լայ, եթէ այնպէս մնայ։

Յունիս 22 ի կիրակի գիշերն էր ժամը մէկէն ետք, «Հասէ՛ք, իրիշէ՛ն, կրակ կա՛յ, եա՛նկը՛ն վա՛ր, ճան գուրթարա՛ն» եւն սոսկալի աղաղակներ Կարուշլա գիւղին օդը հնդացունել սկսան։ Հայ ու Ցաճիկ շատ կողմերէ հոն լեցուեցան։

Կրակ չկայ, կռիւ կայ։ Արեգեցիք ու Ակնցիք եկեր Ս. Կոզմոս եկեղեցւոյն բանալին առնել կըճգնին։ դեմերն՝ ելլողը կը դրօշմեն եւ կը դրօշմուին։ Մակոյն հիւանդ կիյնայ։ Եկեղեցւոյ դրան կղպանքը տեղէն կը վերնայ։ սա, նա ներս կը մտնայ, մտուկ կը բանայ։ Կարուշլացի մ՝ալ ոստիկան բերել կերթայ, բայց այս ամէն գործողութիւն անպատիժ կը մնայ։

Տեղւոյն Միւտիր Է՛ֆէնտին կոչուած ըսել թէ «պոլ իյ մուրախասա տիւշէր», բայց կըսուի թէ՝ զապթիէլեր էքսիք օլմասըն իւշէր պէշէր։

Առաջնորդ սրբազանը անմիջապէս վիճակէն բերել կը տրուի, այս դատաստանը շուտով տես կուի, այն ապօրինաւոր շարժումն ալ սեւ գողով կը ծածկուի։

Հաշտ ոյ խնդիր մ՝է երեւան կելլայ։

Կարուշլացին կըսէ, պատրիարքական սա՝ վճռագրով եւ Բ. Դրան սա՝ ծանուցագրով մենք տէր ենք սա մալին, սա խօսքը չընդունուելով հաշտուն տեղ կուզուի բանալին, թէ չէ. պատրաստ է ստոիկան Ալին. եռքը կը տեսնէք ասկէ զարմանալին։ . . .

Կարուշլացին կըշտաբի, կըսէ վճռագիրը, ծանուցագիրս, պաշտօնագիրս եւ հաստատագիրս տե՛ս։ . . .

—Շուտ ըրէ, բեր տուր հաշիւ ու բանալի, այդ թուղթերդ անվաւեր են։

—Ոբիշ մ՝ալ կըսէ առեր են։

—Մէկն ալ կըսէ ազգային վարչութիւնը խաբեր ու առեր են։

—Ատանկ ըլլալն հաստատեցէք կըսէ Կարուշլացին, թէ չէ թողուցէք մեզ, ապա թէ ոչ՝ մենք կը թողունք մեզ։

Շարժումը կը սաստկանայ, զօրութիւնը մէկալ կողմէն ծանր կը կոխէ։

Կարուշլացին՝ մէկ եկեղեցւոյ բանալին տեղ երկուքը մէկէն կնքեալ կը զրկէ։

Շարժումն՝ ալ աւելի կը սաստկանայ։ ոմանց շարժումը կաւելնայ, եկեղեցին մէկ երկու օր գոց կը մնայ։ որ մէկն ալ խաղաղութեան դուռ կը բանայ։ եւ Կարուշլացին հոն դէպ կելլայ։

Գործը վ՚ր կը դառնայ, վար կը դառնայ, կը յուզուի, կը խուզուի. . . եւ բանալեաց կընիքը կը լուծուի։ վերվապէս Արեգցւոյն ձեռք կիյնայ բանալին։

Ասիկա խաղաղութեան նշան է կըսէ որ մէկ եղբայր կը ձեւանան Կարուշլա ու Արեգ։ ամէն գործ լմնցաւ, ալ օղին բերէք չէ կըսէ անդրէն Կարուշլացւոյն մէկը, ասիկա որոգայթ է, ու՝ի կրօնս ոտքը կը գայթէ։

Տեսար կըսէ որ մէկ՝ ի՛նչպէս վարպետութեամբ գործը կըլմնայ։ այո՝, կըսէ ուրիշ մը ասոր հետ ՝ՒՒՐԷԸ ՎԵԼՍ։

Արդ՝ Մեծ. Է՛ֆէնտի, սեպենք թէ գործը լմնցաւ եւ խաղաղութիւն հաստատուեցաւ, իցէ՛ թէ՝ անանկ ըլլար, բայց . . . .

Հոգ չէ՝ թէ օրշափ ստակ ու վաստակ գնաց, բայց ժամանակի կորուստ ո՞ւր մնաց։

Ակնցւոյն երես կը խնդայ։ բայց ներկայ դարս անոր վրայ կողբայ։ եւ ի՞նչու չողբայ։ Իրբ ամէն օր տգիտութեան մանդաղը մարդկային կեանքը կը թրէլ ու դէպ՝ի թշուառութեան կը մղէ։

Մարդս թշուառութենէն ազատելու համար աշխատութիւն շատ պէտք է եւ շատ ժամանակի կարօտ է, գիտե՞ս ի՛նչ՝ մէկ մանրերկրորդին արժէքը ո՞րչափ է։

Հարցուր ներկայ դարուս, թէ այսպիսի վէճերու ի՞նչ վճիռ կուտայ, եւ մանաւանդ ինչ դատապարտութեան վճիռ կը դնէ այն պաշտօնական անձանց վրայ, որ շուտ մը լմնալիք գործը բաղդին յուսահատութեան անիւին տակ դնելով ապագային բեռը կը ծանրացուցեն եւ շատ տարիներ խռովութեան յիշատակ կը թողուն, եւ իրենց արձակած վճիռը պաշտպանել չեն գիտեր։ Ի՞նչու վէճն երկարի, եթէ կարուշլացւոյն ձեռքը եղած վճիռը իրաւացի է, պէտք է պաշտպանել եւ դործադրել։ իսկ եթէ իրաւացի չէ, զանի ջնջել ու արդար վճիռ մը տալ եւ պաշտպանել։

Ասի պաշտօնական մարմնոյն գլխաւոր պարաքն է։

Երբ պաշտօնական մարմին չճանչնար իր պարաք, հարկաւ ժողովրդեան վիճակ կը մնայ անկարգ, ուրեմն մարդկութիւնն ի՞նչպէս գանէ իր փառք եւ մարդիկ չլինին այլ եւս թշուառք։ Խ-ՐԻ-Ն

Յ. Գ. Երեւոյթէն խաբուողներ ըսին թէ՝ վերջացուր գիրդ։ Խաղաղ-ՐԷ՞ն եղաւ ալ . . . ես ալ կատրիկ մը հաւտալ ձեւացնելով Յ. գրութիւնս գրելու վրայ էի, չունչը կտրած մէկն հասաւ, եւ ականջս՝ի վար փսփսաց. ի՞նչ կընես, ի՞նչ խաղաղութիւն է ադ. բուն այս ժամուս Արեգի մեծ տան մը մէջ մեծ խաղաղութիւն եղաւ, բանալի, գիրք եւ գաւազան ոտք ելան, սրբասուն ու երդուեալ ձեռքեր շարժեցան, գործն աւելի գէշ եղաւ։ Ակնցիք մեզմէ մանաւանդ մատուռի մը հաշիւ ուզելու տեղ՝ մենք հիմա իրենցմէ իրաւացի կերպով Ս. Փրկչի վանքին հաշիւը պիտի ուզենք, եւն ըսելով սկսեր պոռալ։ Պրէ, լռէ՝, ի՞նչ կընես բռնութեան գաւազանին կը հանդիպիս ըսելուս չմնայ, ձայնը աւելի բարձրացուցելով՝ ալ վախ չունիմ եւն ըսելով քովէս անհետացաւ մէկէն։

Երբոր նորէն տեսնեմ, կիմանամ ձեզ կը գրեմ, ինչ որ տեղի ունենայ։

Ուր բռնութիւն կայ,

Հոն արդարութիւն չկայ։

ՄԱԼԱՏԻ ՏԸ ԲՕՍՓՐԻՆ

(Հ-ՐԱ-Ի Ի-ԲԼԷՓԼԸԸ)

ՍԻՐՕ Տ'ԻԲՍՖՕՍՖԻԹ ՏԸ ՇՕ

ԿՐԻՄՕ ՎԷ ԳՕՄԲ. ՓԱՐԻՍՏԷ ԷՃԶԱՃԸ

Մէղքիւբ Թէրթիպաթը Թէէսիրի ապիմի, 1857 սէնէսինտէն պէրու, մէշհուր հէքիմլէր Թարաֆընտան կէօրիւլմիւշ տիւր։ Կէրչի շիմտիյէ պատար չօղ Թագիրտլէրի չըգմը։ իսէտ, հիչ պիրիսինտէ օնա մանէնտ պիր Թէէսիր կէօրիւլէմէմիշ տիր. իմոր. էհալիյէ էքիտէն նասէհաթ իսէրիզ քի, մէղքիւբ շուրուպու ալտըգլարընտա, հէմ պայիմա ըէնկինին կիւղել պիր կիւլ գըրՐՐԸԸՐ-ղընտա օլմասընա, վէ հէմտա շիլէնին էթրաֆընտա քէնտի իմզամը պուլունմասընա տիրգամի իթմէլի տիրլէր։ Մէղքիւբ շուրուպուն իսթիմալիյլէ էօքսիւրիւք քէսիլիր. կիհէ Թէրլէմէքլիք տէֆ օլուր. վէ քէյֆսիզ չարուպ սուրէթտէ չիթա պուլուր։ Պու իրսաճ կէօքիւս բռնաթսըզլըղը. նէզլէ. նէվազիլ. պրօնչիթ իլէթի կիբի բէք ալէա տրը։

Պունլար Տէր սասատէթտէ Մ. Վէյրէ վէ գումբ. վէ Կանդիւք պիրասէրլէր. վէ Տէլլա Սուտա. վէ Մ. Դանիի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տրը։

ԻԼԱՆԱԹ

ԽԱԼԻՍ Օ ՏԸ ԳՕԼՕՆԸԸ

Լիոն-Մարսէա-Ֆարինա Ֆապրիգասը Թէրթիպի օլտուղու հարտէ, Պէյօղլու ճատտէսինտէ 378 նիւմէրօ իլէ մուրագամ Մ. Քրիսթիան Լօթ քիւթիւպխանէսինտէ, մէղքիւր օ տը էօլընը չիշէսի 10, 15, 24 վէ 30 ղուրուշա սաթըլմագտա տրը։

Տուղինա իլէ ալանա տանա էհվէն մուրէթաէ վէրիլէպիլիր։

ԲՈՊԵՐԴԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ Ի ՊԷՊԷՔ

Այս վարժարանին եօթներորդ տարին սեպտեմբեր 3/15 ին կըսկըսի։ Ուսանողք պիտի ընդունուին յիշեալ թուականին թէ՝ վարժարանին վերաբերեալ բարձրագոյն դիտութեանց եւ թէ նախապատրաստական ուսմանց դասերուն։

Այս վարժարանը կատարեալ Անգլիական դաստիարակութեան համար Անգլիոյ եւ Ամերիկայի վարժարանաց ունեցած բոլոր միջոցներն ունի։ Հոս կատարեալ կերպով կը սորվին աչակերտք նաեւ հին եւ նոր Հայերէն, Դաղիերէն եւ Ցաճկերէն լեզուները նշանաւոր ուսուցիչներէ։ Անոնք որ վարժարանի վերաբերեալ բոլոր ուսմունքները սորվիլ չեն ուզեր՝ պատեհութիւն կունենան վաճառականութեան վերաբերեալ ուսմանց, մանաւանդ առմարակալութեան արուեստին մէջ կրթուելու։

Աչակերտաց մեծ խնամք եւ հոգ կը տարուի, եւ վարժարանին մանաւոր նպատակն է անոնց բարձր աստիճանի բարոյական եւ մտաւոր դաստիարակութիւն մը տալ։ Յատկապէս ուշադրութիւն կ՚ըլլայ միշտ աշակերտաց առողջութեանը։

Վարժարանին տարեկան գինն է 44 լիրա, որուն կէսը՝ կանխիկ. մնացածն ալ վեց ամիս ետքը պիտի հատուցուի։ Օրական աշակերտաց համար՝ տարին 10 լիրա պիտի վճարուի։ Մ. Հ-ՆԼԷ Տ-ՈՐԷՆ.

Իսթանպոլոս հետ խրիէն Պագչէ գարուսուգուրպինտ, Մ. Վէնան Գասապեանը քիւշատիթմիշ օլտուղու 7 նիւմէրոյու էնգա մաղազաբնտա Էվրոբանը էն մէշհուր Ֆապրիգալարընտան հէրնէվի հաղը մուալ իճէլէր, շիշէ վէ գէյէ իլէ հեր ճինս խալիս պալըգ եաղլարը, վէ հեր նէվի թազէ մատէն սուլարը, վէ միւթէնէվվի չիգօլաթալար, վէ էօքսիւրիւք շէքէրլէրի. վէ լէղնէյի տէֆ քիմ մէք իչին թիւթիսիւ քեաղըթլարը. լաթիքատէն էնվայի ալաթ, կէօնա կէօն էմզիքլէր՝ վէ թէնքիյէլէր օճուգլար իչին թապիպլէրէ լուզումու թազէ աշ, վէ մէսանէ պաղ լարը, վէ 8 տագրգա զարֆընա պուզ վէ տօնտուրմա եարմագ իչին սաղիր վէ քէպիր մաքինալար, վէ մէշհուր ֆապրիգալարընտան լամանգա վէ բամատալարը վէ սաչ պոյալարը, վէ գուվվէթ իչին գնալը Պորտս մալակա վէ շարաղալարը իլէ սայիր էնվաի Պորտս շարաղլարը վէ շամբանեալար վէ հեր տիւրլու մուաթէրաթ վէ մէշրուպաթ վէ իքսիրի հայաթ վէ միսվէ շուրուպլարը, մահէլլի մէղքիւրատ էհվէն ֆիեաթլա սաթըլմագտա տրը։ Թաշ բալարա իրսալինէ լիւգում կէօրիւնէճէք էճզա վէ էաէվաթ տաթի կէրէք գէյէ վէ կէրէք տիրհամ իլէ մահէ լինէ իրսալ գէլընճաճաղընտան, արզու խանէն զէվաթ միմայիւյհ Մ. Գասապեանէ սիրարըլարը մէքթուպ իլէ պէլտիրտիքլէրինտէ, ղայէթ էհվէն ֆիեաթլէ թէտարիք օլունուպ, սերիան քէնտուլէրինէ իրսալ օլունաճագ, վէ էվրոբատան ճէլպ իթտիրմէք իսթէյէն զէվաթ իչին տաթի գօմիսիօն իրէ ճէլպ իթտիրիլէճէք տիր։

ԹԷՆՊԷԼԻԹ

Մէղքիւր իսիմտէ օլան լիսատէ պաղամիտրըրըպաղ։ կէրէք քիթապճըլարատա, վէ ալէքիսուսուա իսիմանպօլատա Սիմամիլ իւ իսան ալթընտա Դաֆֆաֆեանդար ալիւք քեանընտա, վէ զաղէթա սաթըճըլարըմըզ եանընտա Ցէր գուրուշ սաթըլմագտա տրը։

ՍԱՀԻՊ ՂԱՋԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏՐՆ ԹԱՊԻԼ ՆԷՍԻՆՏԷ
ՊԷՏ ՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՅԼՏԱ, ՏՕԹՕԿՐԱՅՈՒՂՈՒԼԸ։
ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ ՊԱՐԱՏԸՐԸՆՏԱ ՆԻՄԻՐԸ 467.

տը՞մը։ օ՞ՂՋ։ Թօվ կնայի տէ եէրինէ ալ-տը։ (Ղազատէա՝ զի տիրեսցես)։

1869 յուլիս 19/31 * * *

Խարբուրդ

. . . Է՛ֆէնտի

Գուցէ դուք եւ այլք մեծ խորհրդածութեան առարկայ ըրած լինիք թէ՝ ի՞նչ է պատճառը, որ երբ ամէն կողմի քաղաքաց եւ գիւղերու նկատմամբ ամէն լրագրաց մէջ զանազան յոդուածներ կը կարդացուին, ազգային այլ եւ այլ ցաւալի կամ ուրախալի շարժումներ կը նշմարուին, Ակնայ վիճակին վրայ մինչեւ մօտ օրերս ինչ եւ իցէ ակնարկութիւն մը չէ եղած, եւ գուցէ այնպէս կարծէք որ՝ Ակնայ բնակիչք՝

Կամ դեռ չեն արթնցած։

Կամ արթնցած են ու բռնութիւնը զիրենք ակամայ լռութեան դատապարտած է, եւ կամ գլխովին յառաջադիմութեան գաղթին հասած՝ ինչ եւ իցէ ձայն մը հանելու կարօտութիւն չեն տեսներ եւն. եւն. եւն։—

Առնց երեքն ալ չեն։ ըստ իս. քանզի արթնցողներ կան, քանզի արթնցող ու բռնութենէ չվախցող, կամ այն մէջին դարուն ՝Ի՝Ի Իվէրը երկաթեայ գաւազան չկարծողներ կան։ եւ քանզի մեծ բարեկարգութեան կարօտ են, զոր կը պահանջէ իրենցմէ ներկայ դարս։

Ակնցին կը շարժի, բայց չուզէր իր շարժումը դրուի, քանզի հազուագիւտ է հրատարակութեան օգուտը ճանչցողը։ Կը շարժի նա՝ ինչպէս ուրիշ շատ տեղեր, եկեղեցիի եւ առաջնորդի նկատմամբ։

Պտրացուր անգամ մը աչքդ Ասիոյ ամէն կողմերը, պիտի տեսնես որ՝ Հայ ժողովուրդը մեծաւ մասամբ առաջնորդի, գերեզմանի եւ եկեղեցիի կռիւներով ու վէճերով կգբաղի ստուերն իրեն վեր կը մրնէ —։

Առնք կը ծագին մտաւոր կրթութեան պակասութենէն։

Դուք եւ գուցէ շատերը գիտեն որ՝ Ակնայ կարուշլա եւ Արեգի անուն գիւղերու բնակչաց մէջ Ս. Կոզմոս անուն եկեղեցոյ մը նկատմամբ վէճ մը ծագած էր բաւական տարիէ հետէ։ Մեծ խնդրոյ մը կարգը անցաւ, շատ յուզուեցաւ եւ վերջապէս տարիէ մը աւելի առաջ Պոլսոյ ազգային վարչութեան ձեռքը էրթ-ՐԷ(1) լուծուեցաւ եւ եկեղեցոյ բանալին Կարուշլացւոց յանձնուեցաւ, բայց Է՛Ի՛Ը ՀՐԱՐԵՏ... . . .

Կարուշլացին կըսէ թէ՝ եկեղեցին մերն է եւն, ինչպէս որ իրենց աչ սահմանակից է, իսկ ընդհակառակն՝ի դիմաց Արեգեցւոց Ակնցին կըսէ թէ այն եկեղեցին – իրենց լեզուով վանքը – ամենայնիւ մեր հսկողութեան տակ լինել պէտք է, եւն։

Հիմա դուք ալ գուցէ հարցունես թէ, իրաւունքը ո՞րին կողմն է։

—Ատոր ուղղակի պատասխան տալ չեմ ուզեր հիմա, ես պատմութիւնը կընեմ համառօտ կերպով, եւ դուն դատէ։ Ես միայն հիմա սա գիտեմ որ՝ յիշեալ վէճը տեղւոյն բնակչաց անգին ժամանակները գողցաւ, նորատի մանկտոյն ըլալիք բարիքը բարձաւ, մէկ հօր տունը պատերազմի դաշտ դարձաւ, բայց այս կէտն ո՞վ հասկրցաւ։

—Միայն զգայուն հայուն սիրտը լացաւ, եւ դեռ պիտի լայ, եթէ այնպէս մնայ։

Յունիս 22 ի կիրակի գիշերն էր ժամը մէկէն ետք, «Հասէ՛ք, իրիշէ՛ն, կրակ կա՛յ, եա՛նկը՛ն վա՛ր, ճան գուրթարա՛ն» եւն սոսկալի աղաղակներ Կարուշլա գիւղին օդը հնդացունել սկսան։ Հայ ու Ցաճիկ շատ կողմերէ հոն լեցուեցան։

Կրակ չկայ, կռիւ կայ։ Արեգեցիք ու Ակնցիք եկեր Ս. Կոզմոս եկեղեցոյն բանալին առնել կըճգնին։ դեմերն՝ ելլողը կը դրօշմեն եւ կը դրօշմուին։ Մակոյն հիւանդ կիյնայ։ Եկեղեցոյ դրան կղպանքը տեղէն կը վերնայ։ սա, նա ներս կը մտնայ, մտուկ կը բանայ։ Կարուշլացի մ՝ալ ոստիկան բերել կերթայ, բայց այս ամէն գործողութիւն անպատիժ կը մնայ։

Տեղւոյն Միւտիր Է՛ֆէնտին կոչուած ըսել թէ «պոլ իյ մուրախասա տիւշէր», բայց

(1) Իբրէ-ՐԷ։ այս բառը նոյն վճիռը տուող պաշտօնական մարմնին պատիւ չբերեր։ Եթէ պաշտօնական մարմնոյն տուած վճիռը պաշտօնական մարմինը պիտի չդործադրէ ի՞նչ օգուտ է ուրեմն աշխատիլ իրաւունք հաստատելու համար վճիռ ձեռք բերելու ջանալ։ Իրաւունքը պէտք է դործէ եւ ոչ ՝ՐԷ-ՐԷ՝ն։

ՄԱԼԱՏԻ ՏԸ ԲՕՍՓՐԻՆ

(Հ-ՐԱ-Ի Ի-ԲԼԷՓԼԸԸ)

ՍԻՐՕ Տ'ԻԲՍՖՕՍՖԻԹ ՏԸ ՇՕ

ԿՐԻՄՕ ՎԷ ԳՕՄԲ. ՓԱՐԻՍՏԷ ԷՃԶԱՃԸ

Մէղքիւբ Թէրթիպաթը Թէէսիրի ապիմի, 1857 սէնէսինտէն պէրու, մէշհուր հէքիմլէր Թարաֆընտան կէօրիւլմիւշ տիւր։ Կէրչի շիմտիյէ պատար չօղ Թագիրտլէրի չըգմը։ իսէտ, հիչ պիրիսինտէ օնա մանէնտ պիր Թէէսիր կէօրիւլէմէմիշ տիր. իմոր. էհալիյէ էքիտէն նասէհաթ իսէրիզ քի, մէղքիւբ շուրուպու ալտըգլարընտա, հէմ պայիմա ըէնկինին կիւղել պիր կիւլ գըրՐՐԸԸՐ-ղընտա օլմասընա, վէ հէմտա շիլէնին էթրաֆընտա քէնտի իմզամը պուլունմասընա տիրգամի իթմէլի տիրլէր։ Մէղքիւբ շուրուպուն իսթիմալիյլէ էօքսիւրիւք քէսիլիր. կիհէ Թէրլէմէքլիք տէֆ օլուր. վէ քէյֆսիզ չարուպ սուրէթտէ չիթա պուլուր։ Պու իրսաճ կէօքիւս բռնաթսըզլըղը. նէզլէ. նէվազիլ. պրօնչիթ իլէթի կիբի բէք ալէա տրը։

Պունլար Տէր սասատէթտէ Մ. Վէյրէ վէ գումբ. վէ Կանդիւք պիրասէրլէր. վէ Տէլլա Սուտա. վէ Մ. Դանիի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տրը։

ԲԼԻԻ Տ'ԻԻԻԼ ՏԸ ՖՕԱ՛, ՏԸ ՄՕՐԻ՚Ի

ՍԻՐՕ ՏԸ ՐԷՖՕՐ ԻՕՏԷ

ԿՐԻՄՕ ՎԷ ԳՕՄԲ. ՓԱՐԻՍՏԷ ԷՃԶԱՃԸ

Մէղքիւբ մուայիթէ կէրէք Փարիստէ վէ կէրէք տիւնեանդն հեր Թարաֆընտա պիսիւք շէօհրէթ քէսպ իթմիշ տիր, վէ պու շէօհրէթէ տէ ըսյէսթէ տիր, չիւնքի իլ ինտէ պուլունանդ ֆօք էսլէ պիր ԷՕԱ տիւբ քի, զաթեն Սգօրպիւթ իլէթինէ գարշը օլա՝ն, վէ Թէէսանդ ֆօք էսլէ պիր ԷՕԱ տիւբ քի, զաթեն սուհանտա պուլունմագտա, վէ մէղքիւբ իլաճ տաթի անընը Թէրթիպ գէլընմագտա տրը։ Վէ իշթէ պալըգ եաղլարընը եէրինէ կէչմէսինէ սէպէպ տաթի պու խուսուսա օլմուշտուր։ Դանլարընտա պոզուգլուդ. վէճուտլարընտա զայիֆլիք օլան, պոզուգլարընտա չիշքինլիք։ վէ եիւղլէրինտէ գապարճըգլար զուհուրա կէլէն քիւչիւք չօճուգլար իլէն բէք Թէէսիրլի տիր։ Էմ գուվվէթ վերիր հէմ գանը Թէմիզլէր. հէմ իշթահ ալար, վէ հէմտա եէնիլէն Թաամարը գէլայլըգլա հաղմ իթտիրէրէք, վէճուտ. սբհհէթի Թապիիյէսինի քէսպ իթտիրիր։

Ցէրիմէ իլէթլէրի պաշլըճա սանաթ իսթինմիշ օլան հէքիմլէր, մէղքիւբ իլաճը հեր կիւն միւշթէրիւլէրինէ իսթիմալ իթտիրմէքտէ տիրլէր։

Պունլար Տէր սասատէթտէ Մ. Վէյրէ վէ գումբ. Կանդիւք պիրասէրլէր, Տէլլա Սուտա վէ Դանիի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տրը։

ԻԼԱՆԱԹ

ԽԱԼԻՍ Օ ՏԸ ԳՕԼՕՆԸԸ

Լիոն-Մարսէա-Ֆարինա Ֆապրիգասը Թէրթիպի օլտուղու հարտէ, Պէյօղլու ճատտէսինտէ 378 նիւմէրօ իլէ մուրագամ Մ. Քրիսթիան Լօթ քիւթիւպխանէսինտէ, մէղքիւր օ տը էօլընը չիշէսի 10, 15, 24 վէ 30 ղուրուշա սաթըլմագտա տրը։

Տուղինա իլէ ալանա տանա էհվէն մուրէթաէ վէրիլէպիլիր։

ԲՈՊԵՐԴԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ Ի ՊԷՊԷՔ

Այս վարժարանին եօթներորդ տարին սեպտեմբեր 3/15 ին կըսկըսի։ Ուսանողք պիտի ընդունուին յիշեալ թուականին թէ՝ վարժարանին վերաբերեալ բարձրագոյն դիտութեանց եւ թէ նախապատրաստական ուսմանց դասերուն։

Այս վարժարանը կատարեալ Անդլիական դաստիարակութեան համար Անգլիոյ եւ Ամերիկայի վարժարանաց ունեցած բոլոր միջոցներն ունի։ Հոս կատարեալ կերպով կը սորվին աչակերտք նաեւ հին եւ նոր Հայերէն, Դաղիերէն եւ Ցաճկերէն լեզուները նշանաւոր ուսուցիչներէ։ Անոնք որ վարժարանի վերաբերեալ բոլոր ուսմունքները սորվիլ չեն ուզեր՝ պատեհութիւն կունենան վաճառականութեան վերաբերեալ ուսմանց, մանաւանդ առմարակալութեան արուեստին մէջ կրթուելու։

Աչակերտաց մեծ խնամք եւ հոգ կը տարուի, եւ վարժարանին մանաւոր նպատակն է անոնց բարձր աստիճանի բարոյական եւ մտաւոր դաստիարակութիւն մը տալ։ Յատկապէս ուշադրութիւն կ՚ըլլայ միշտ աշակերտաց առողջութեանը։

Վարժարանին տարեկան գինն է 44 լիրա, որուն կէսը՝ կանխիկ. մնացածն ալ վեց ամիս ետքը պիտի հատուցուի։ Օրական աշակերտաց համար՝ տարին 10 լիրա պիտի վճարուի։ Մ. Հ-ՆԼԷ Տ-ՈՐԷՆ.

Իսթանպոլոս հետ խրիէն Պագչէ գարուսուգուրպինտ, Մ. Վէնան Գասապեանը քիւշատիթմիշ օլտուղու 7 նիւմէրոյու էնգա մաղազաբնտա Էվրոբանը էն մէշհուր Ֆապրիգալարընտան հէրնէվի հաղը մուալ իճէլէր, շիշէ վէ գէյէ իլէ հեր ճինս խալիս պալըգ եաղլարը, վէ հեր նէվի թազէ մատէն սուլարը, վէ միւթէնէվվի չիգօլաթալար, վէ էօքսիւրիւք շէքէրլէրի. վէ լէղնէյի տէֆ քիմ մէք իչին թիւթիսիւ քեաղըթլարը. լաթիքատէն էնվայի ալաթ, կէօնա կէօն էմզիքլէր՝ վէ թէնքիյէլէր օճուգլար իչին թապիպլէրէ լուզումու թազէ աշ, վէ մէսանէ պաղ լարը, վէ 8 տագրգա զարֆընա պուզ վէ տօնտուրմա եարմագ իչին սաղիր վէ քէպիր մաքինալար, վէ մէշհուր ֆապրիգալարընտան լամանգա վէ բամատալարը վէ սաչ պոյալարը, վէ գուվվէթ իչին գնալը Պորտս մալակա վէ շարաղալարը իլէ սայիր էնվաի Պորտս շարաղլարը վէ շամբանեալար վէ հեր տիւրլու մուաթէրաթ վէ մէշրուպաթ վէ իքսիրի հայաթ վէ միսվէ շուրուպլարը, մահէլլի մէղքիւրատ էհվէն ֆիեաթլա սաթըլմագտա տրը։ Թաշ բալարա իրսալինէ լիւգում կէօրիւնէճէք էճզա վէ էաէվաթ տաթի կէրէք գէյէ վէ կէրէք տիրհամ իլէ մահէ լինէ իրսալ գէլընճաճաղընտան, արզու խանէն զէվաթ միմայիւյհ Մ. Գասապեանէ սիրարըլարը մէքթուպ իլէ պէլտիրտիքլէրինտէ, ղայէթ էհվէն ֆիեաթլէ թէտարիք օլունուպ, սերիան քէնտուլէրինէ իրսալ օլունաճագ, վէ էվրոբատան ճէլպ իթտիրմէք իսթէյէն զէվաթ իչին տաթի գօմիսիօն իրէ ճէլպ իթտիրիլէճէք տիր։

ԹԷՆՊԷԼԻԹ

Մէղքիւբ իսիմտէ օլան լիսատէ պաղամիտրըրըպաղ։ կէրէք քիթապճըլարատա, վէ ալէքիսուսուա իսիմանպօլատա Սիմամիլ իւ իսան ալթընտա Դաֆֆաֆեանդար ալիւք քեանընտա, վէ զաղէթա սաթըճըլարըմըզ եանընտա Ցէր գուրուշ սաթըլմագտա տրը։

ՍԱՀԻՊ ՂԱՋԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏՐՆ ԹԱՊԻԼ ՆԷՍԻՆՏԷ
ՊԷՏ ՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՅԼՏԱ, ՏՕԹՕԿՐԱՅՈՒՂՈՒԼԸ։
ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ ՊԱՐԱՏԸՐԸՆՏԱ ՆԻՄԻՐԸ 467.